



Agravista

nr. 3 (307),
26 martie 2021

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:



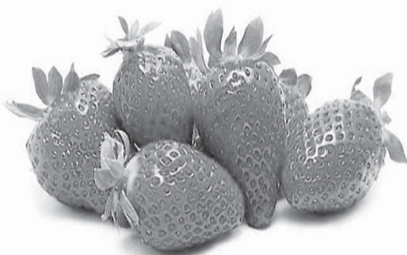
**RĂCIREA VREMII NU A DĂUNAT
SECTORULUI AGRICOL
DIN REPUBLICA MOLDOVA**

3



**AGRICULTURA VIITORULUI PENTRU
REPUBLICA MOLDOVA**

4



**ANSA INFORMEAZĂ
CĂ COMERCIALIZAREA PRODUSELOR
ALIMENTARE ÎN ALTE LOCURI DECÂT
CELE AUTORIZATE FACE PARTE
DIN COMERȚUL ILICIT**

8



**PREVIZIUNI PENTRU
PIAȚA MONDIALĂ A ALIMENTELOR
ANUL 2022**

10



**PREȚURILE PENTRU FRUCTE
ȘI PÔMUȘOARE AU CRESCUT
ÎN MOLDOVA ÎN 2020, ÎN TIMP
CE PREȚURILE PENTRU CARTOFI
ȘI LEGUME AU SCĂZUT**

12

ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE ESTE ESENȚIALĂ PENTRU VIITORUL AGRICULTURII DIN REPUBLICA MOLDOVA



Nicio țară și nicio persoană nu sunt la adăpost față de efectele globale ale schimbărilor climatice. Este o aserțiune valabilă atât pentru toate țările mapamondului, cât și, în particular, pentru Republica Moldova. Schimbările climatice afectează multe sectoare economice, și agricultura este una dintre cele mai expuse, deoarece activitățile agricole depind în mod direct de factorii climatici. Acest lucru este important pentru zona europeană deoarece 90% din această suprafață este compusă din terenuri agricole și păduri, pe care motiv adaptarea este o provocare critică pentru agricultură și zonele rurale. Este valabil și pentru țara noastră, îndeosebi dacă e să ținem cont, bunăoară, de faptul că pădurile acoperă doar circa 12% din suprafața Republicii Moldova, mult prea puțin, spre regretul nostru comun. Valurile de căldură și fenomenele meteorologice extreme din ultimii ani au bătut din nou recordurile climatice în Republica Moldova, subliniind, din nou, importanța adaptării la schimbările climatice. În acest context, ne-am întâlnit cu domnul **Mihail Rurac**, om de știință, cercetător și promotor al agriculturii conservatoare, expert în impactul schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, pentru a discuta despre impactul schimbărilor climatice asupra agriculturii în lume, la general, și în Republica Moldova, în particular.

- Ce impact vor avea schimbările climatice asupra agriculturii, dacă nu se reușesc acțiuni consolidate de redresare a situației? Ce zone din Europa vor fi cele mai afectate?

- Este evident că schimbările climatice preconizate vor avea un impact negativ asupra agriculturii în multe zone din Europa, inclusiv asupra Republicii Moldova. Deoarece ne aflăm la hotarul de est al Uniunii Europene, este evident faptul că nu ne putem delimita, în contextul schimbărilor climatice și nu doar, de marea familie a țărilor europene. Agricultura europeană este deja afectată și va fi afectată și în continuare de schimbările climatice. Schimbările de temperatură și de precipitații, precum și condițiile meteorologice și climatice extreme influențează deja productivitatea culturilor și producția animalieră din Europa. În anumite zone din sudul Europei, acest lucru poate duce la abandonarea terenurilor agricole defavorizate climatic.

Condițiile meteorologice și climatice afectează, de asemenea, resursele de apă necesare pentru irigații, practicile de adăpare a animalelor, prelucrarea produselor agricole, precum și condi-

țiile de transport și depozitare. Pe termen scurt, s-ar putea ca schimbările climatice viitoare să aibă câteva efecte pozitive asupra sectorului, datorită perioadei de vegetație mai lungi și condițiilor de cultură mai prielnice din unele zone din nordul Europei, dar deficitul de apă, valurile de căldură, precipitațiile abundente care contribuie la eroziunea solurilor și alte condiții meteorologice și climatice extreme vor duce probabil la scăderea producției agricole.

În plus, efecte în lanț produse de schimbări climatice din afara Europei pot afecta prețul, cantitatea și calitatea produselor și, deci, modelele comerciale, care, la rândul lor, pot afecta veniturile din activități agricole în Europa, implicata din țara noastră.

- Agricultura este mai vulnerabilă la schimbările climatice decât alte sectoare?

- Toate sectoarele economice sunt și vor fi afectate de schimbările climatice. Producția agricolă depinde în mare măsură de condițiile meteorologice și climatice și ca urmare este unul dintre sectoarele cele mai vulnerabile. Schimbările de temperatură și de precipitații,

Sfârșit în pag. 2

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară → 16**

ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE ESTE ESENȚIALĂ PENTRU VIITORUL AGRICULTURII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Sfârșit.
Început în pag. 1

precum și condițiile meteorologice și climatice extreme influențează randamentul culturilor și productivitatea animalelor, care la rândul lor afectează veniturile agricole și cauzează pierderi economice semnificative în multe regiuni europene.

- Ce se recomandă pentru agricultorii care doresc să se asigure că exploatațile lor rămân viabile și sustenabile?

- Există deja multe posibilități de introducere, la nivel de exploatare, a unei game largi de măsuri existente, de îmbunătățire a gestionării solurilor și a apei, care pot fi de folos pentru adaptare, atenuare, mediu și economie. În multe cazuri însă, la nivelul exploataților agricole, adaptarea nu s-a produs încă din multe motive, cum ar fi lipsa de resurse pentru investiții, lipsa de inițiative politice de adaptare, de capacitate instituțională și de acces la informații despre adaptare. În acest context, voi remarca, bunăoară, activitățile de bun augur desfășurate recent de către Federația Agricultorilor din Moldova "FARM" cu suportul financiar al Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (IFAD), în cadrul Programului Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (IFAD VI). Este un proiect valoros, care tocmai răspunde imperative- lor timpului.

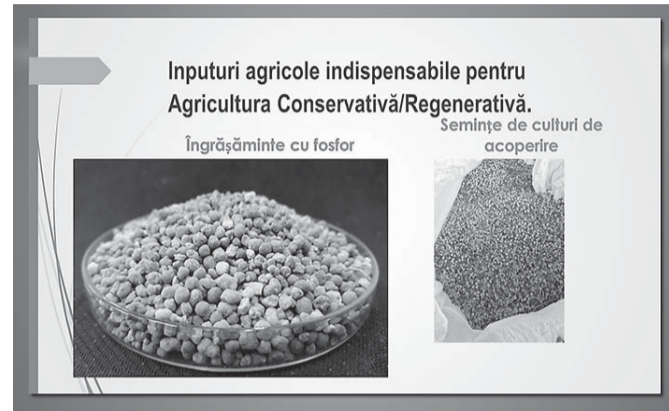
- Dar căror sarcini corespund activitățile menționate ale FARM, finanțate de către UCIP IFAD,

orientate spre elaborarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice și identificarea opțiunilor de atenuare a acestora în ramurile sectorului agricol în vederea integrării în activitatea UCIP IFAD?

- Prin informațiile relevante pe care le furnizează, se susține elaborarea și introducerea de măsuri de adaptare la schimbările climatice în Republica Mol-

o spun experții în schimbări climatice, elaborarea de evaluări ale strategiilor și planurilor de acțiune privind schimbările climatice la nivel național, regional și urban. Pe acest palier, sunt de salutat eforturile partenerilor de dezvoltare, care, împreună cu entitățile reprezentative din domeniu, reușesc să aducă plusvaloare eforturilor de consolidare a unei paradigme la scară

alizează necesitatea unei noi politici agricole, care să aibă un obiectiv clar - atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, care, evident, ar duce la obligația ca statul să mărească fondurile pentru măsurile respective în domeniu. Or, nicio țară nu se poate detașa de la fondul problemei, care ne afectează pe toți și necesită eforturi concertate din partea întregii comunități ale statelor



dova, evaluarea politicilor și dezvoltarea de strategii pe termen lung de adaptare la schimbările climatice și de reducere a riscului de catastrofe. Este imperioasă,

națională privind atenuarea și adaptarea la schimbările climatice.

- Ce s-ar impune să realizeze autoritățile de resort ale statului pentru a ajuta sectorul și agricultorii să se adapteze?

- Este îmbucurător faptul că mediul academic, dar și tot mai mulți producători agricoli, reprezentanți ai altor ramuri ale economiei, re-

lumii. Printre măsurile tipice de adaptare la nivel național sau regional se numără acțiuni de sensibilizare, măsuri concrete de reducere a efectelor și riscurilor fenomenelor meteorologice extreme sau strategii de partajare a riscurilor, precum și proiectarea și realizarea de infrastructuri pentru irigații și protecții împotriva inundațiilor.



- Unele voci au insistat pe faptul că, pentru Republica Moldova, schimbările climatice ar putea avea efecte pozitive, precum creșterea mai rapidă a plantelor, perioade mai lungi de vegetație, cultivarea de noi culturi agricole și, de ce nu, posibilitatea de a obține două roade pe an?

- Aceste efecte potențiale pozitive vor fi dominate, totuși, de efectele negative, cu un impact mult mai nociv asupra agriculturii naționale. Astfel, ar crește considerabil riscurile stresului termic datorită temperaturii ambiante, va spori infestarea cu buruieni, boli și dăunători. Aceste fenomene ar mai fi însoțite de creșterea salinizării și a inundațiilor, ar spori frecvența secetelor și altor fenomene extreme, se vor accentua fenomenele de eroziune a solului etc. De aici, trebuie să conștientizăm că schimbările climatice nu ne oferă

o perspectivă frumoasă, nici pe un palier, iar imperativele timpului ne solicită, tot mai insistent, să trecem masiv la agricultura conservativă. Este de remarcat, pe moment, că, an de an, crește numărul producătorilor agricoli din Republica Moldova, care practică agricultura conservativă. De la an la an, datele acumulate ne indică o creștere numerică a acestor producători, care au realizat că numai pe această cale vom reuși să ținem pasul cu provocările naturii - schimbările climatice -, provocate, în mare măsură, de către activitatea îndelungată a speciei umane.

- Vă mulțumim pentru interviu!

Interviu realizat de către Eduard BALAN

Federația Agricultorilor din Moldova FARM

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD - 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor:

Cantemir (273) 2 28 53
Drochia (252) 2 70 32
Edineț (246) 2 43 84
Fălești (259) 2 29 51
Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57
Orhei (235) 2 49 55
Râșcani (256) 2 45 84
Ungheni (236) 2 34 55
Cahul (299) 2 14 13

Publicație periodică a Federației Agricultorilor din Moldova | FARM 
Agravista

Redactor-șef: Eduard BALAN

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: ebalan@agrofarm.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 108

Tiraj: 3500



RĂCIREA VREMII NU A DĂUNAT SECTORULUI AGRICOL DIN REPUBLICA MOLDOVA

Săptămâna trecută, în multe regiuni ale Republicii Moldova s-au înregistrat precipitații sub formă de ninsoare și lapoviță, iar noaptea temperatura aerului a scăzut până la minus 5 grade Celsius. Potrivit serviciului meteo, în zilele următoare înghețurile vor fi puțin probabile, iar temperatura din timpul zilei va fi pozitivă pe întreg teritoriul țării noastre. De aici, în câteva zile agricultorii vor putea deja estima dacă au fost afectate culturile agricole, viile și livezile, experții deja anticipând, totuși, că daunele vor fi minime.

Experții-agronomi ai întreprinderilor horticoale cred că, din cauza vremii relativ răcoroase, care s-a stabilit în țară de la mijlocul lunii martie, mugurii fructiferi de pe majoritatea plantațiilor nu s-au deschis pe deplin. În această etapă, ei sunt capabili să reziste la înghețuri până la minus 7 grade, dar temperatura atmosferică nu a scăzut atât de mult chiar și în nordul Moldovei. De asemenea, este important ca în acest moment să existe suficientă umiditate atât în sol, cât și în plante - rezistența lor la îngheț este mai mare decât în primăvara uscată a anului trecut.

Primele investigații de după ninsoare și lapoviță ale livezilor arată că chiar și soiurile timpurii de caise și piersici au tolerat bine înghețurile, doar o mică parte din mugurii din livezile de cireși au avut de suferit. Până vineri, 26 martie 2021, conținem pe o vreme mai rece decât în mod obișnuit, cu valori de temperatură la nivelul maximelor ce nu vor depăși 8 - 9 grade Celsius. De asemenea, vor fi nopți și dimineți cu valori de temperatură preponderent negative. Din punct de vedere termic, sfârșitul de săptămână aduce temperaturi în creștere de la o zi la alta, cu maxime care pot depăși 15 - 16 grade Celsius. Ținând cont de respectivele date ale problemei, ne-am propus să realizăm o investigație ad-hoc a stării de fapt în regiunile de sud, centru și nord ale Republicii Moldova, apelând la mai mulți producători agricoli din zonele menționate.

Alexei Ivanov, producător agricol, membru al Federației Agricultorilor din Moldova FARM (regiunea Centru, raionul Orhei): "Primăvara din acest an este una capricioasă, însă vremea rece, potrivit prognozei meteo, va mai persista până vineri, în timp ce, din punct de vedere agrometeorologic, avem o situație mult îmbunătățită a rezervei de apă din sol. Chiar dacă am avut ninsoare și lapoviță, nu am atestat daune pentru culturile agricole, livezile și viile fiind în condiții bune. Contra-intuitiv, zăpada în sine provoacă destul de rar „pagube”. Periculoase sunt tocmai gerurile și, chiar mai mult, brumele târzii de primăvară - care pot într-adevăr compromite recoltele. Mulți agricultori sunt de părerea că o asemenea stare a vremii, cu temperaturi



puțin mai scăzute, este bine să mai dureze, pe motiv că pomii nu vor înmuguri/înflori înainte de vreme, precum în alți ani. Aceasta ne-ar permite să evităm pericolele legate de înghețurile de primăvară, care, în alți, au afectat grav sectorul agricol național. Este de menționat și faptul că, totuși, cu toate că au fost precipitații, rezervele de apă în sol nu s-au restabilit complet, după seceta hidrologică severă de anii trecuți. Dacă în



primul metru de sol umezeală este, atunci mai adânc, în stratul doi, solul este uscat. Această situație necesită încă un an benefic, cu precipitații, ca să fie restabilite rezervele de umezeală. Cu toate acestea, anul în curs suntem mult mai optimiști și, dacă vom avea condiții meteo prielnice, putem spera la un an agricol bun".

Alexandru Chițovan, producător agricol, membru al Federației Agricultorilor din Moldova FARM (regiunea Nord, raionul Râșcani): "Voi remarca faptul că, cel puțin în regiunea în care activez, nu au fost înregistrate fenomene meteo extreme, ba nici înghețuri puternice nu am avut recent. Este cunoscut faptul că cel mai afectat de temperaturile scăzute, lapoviță și ninsoare, pot fi culturile de rapiță, pomii fructiferi și vița



de vie. La noi temperatura pe timpul nopții a scăzut la circa - 3 grade Celsius, în funcție de amplasarea ogoarelor, ceea ce nu a afectat culturile agricole. Cu referință la rezervele de apă din sol, recent am efectuat lucrări de excavare și am văzut că pământul este umed, în adânc. Cu toate acestea, nu sunt de neglijat efectele negative ale secetei de anii precedenți, or rezervele de umezeală din sol pot fi diferite, de la o regiune la alta, dar și de la un ogor la altul. În linii generale, pe moment putem afirma că avem un debut de primăvară prielnic pentru sectorul agricol și, dacă vom avea condiții meteo prielnice și în perioada următoare, avem toate șansele să avem un an agricol bun. Pentru aceasta avem toate semnele - culturile agricole în câmpuri sunt viguroase, au un sistem radicular bine dezvoltat, umezeală în sol este, important este să fim sănătoși și harnici și să lucrăm pământul cu dăruire de suflet".

Lilia Bezer, producător agricol, membru al Federației Agricultorilor din Moldova FARM (regiunea Centru, raionul



Hâncești): "Am urmărit cu îngrijorare prognoza meteo, inclusiv pentru perioada recentă din luna martie, deoarece, ca și toți agricultorii, suntem cei mai afectați în caz de fenomene climatice extreme. Îndeosebi pe motiv că avem o practică negativă în acest sens, pe motiv că, bunăoară, în anul 2018 plantațiile noastre de vie au fost drastic afectate de o grindină ieșită din comun. În acel an viile noastre au fost afectate în proporție de 85% și, respectiv, vă dați seama ce sentimente parcurgi când într-o jumătate de oră îți vezi făcute praf rezultatele muncii depuse.

Cunoaștem că rezistența la îngheț a viței de vie a fost pusă la încercare în aceste zile cu temperaturi scăzute. La fel ca și în cazul pomilor fructiferi, rezistența viei depinde de mai mulți factori, cântărind greu soiul, dar și lucrările efectuate, starea plantației și, foarte important, poziționarea ei. Dacă pe timpul iernii, când vița de vie este în stare vegetativă, rezistența ei la ger poate atinge chiar și pragul de -18 sau chiar peste -20 de grade Celsius în cazul unor soiuri special create să facă față condițiilor grele, la înghețurile târzii, cele din primăvară, când via este în vegetație, cultura este mult mai sensibilă.

Zilele trecute, însă, cu toate că au fost înregistrate temperaturi mai scăzute, a nins și a fost lapoviță, sunt bucuroasă să remarc că nu am atestat ca via să fie afectată. Chiar am efectuat lucrări de curățare și totul este în ordine, fapt ce ne inspiră să privim în viitor cu optimism, în speranța că vom avea un an agricol bun și roade pe măsura muncii depuse".

Anatol Nebunu, apicultor, membru al Federației Agricultorilor din Moldova FARM (regiunea Sud, raionul Cahul): "Este de remarcat faptul că în grupa fenomenelor meteo-climatice nefavorabile agri-

culturii, înghețurile ocupă un loc important. Ele determină nu numai frânarea dezvoltării plantelor și încheierea prematură a ciclului de vegetație, ci chiar moartea parțială sau totală a acestora. În condițiile Republicii Moldova cunoaștem faptul că înghețurile de primăvară pot căpăta aspect de risc climatic prin faptul că pot surprinde culturile, legumele și zarzavaturile, pomii fructiferi și vița de vie (predominant soiurile timpurii) în primele faze de dezvoltare sau spre sfârșitul acestora, provocând uneori degerături destul de grave, care pot afecta întreaga recoltă. Au de suferit îndeosebi cașii, piersicii, prunii, vișinii, cireșii, mărul și nucul.

În contextul temperaturilor scăzute din luna martie, suntem bucuroși să constatăm faptul că, în regiunea noastră, frigurile, îndeosebi pe timp de noapte, nu au provocat daune sectorului agricol. Deoarece suntem amplasați mai la sudul republicii, probabil, temperaturile nu au fost



extrem de scăzute, culturile agricole suportând ușor acest stres. În domeniul meu nemijlocit de activitate - apicultura -, pot să spun că situația, la general, este una bună. Dar voi remarca aici că apicultura este un domeniu specific și, prin urmare, această activitate este interdependentă de măiestria fiecărui apicultor în parte. Având cunoștințe temeinice și o practică bogată, apicultorii consacrați știu cum să rânduiască lucrurile cât mai bine și să se adapteze riscurilor naturii, pentru a obține rezultate bune".

ANUNȚ

Se vinde plantație multianuală de nuc, pe o suprafață de 6 ha, al 9-lea an de vegetație, amplasat în apropierea orașului Orhei (2 km de la oraș). Preț negociabil - 50000 EU.

Contacte: 061184887; 079559149

AGRICULTURA VIITORULUI PENTRU REPUBLICA MOLDOVA

Agricultura Republicii Moldova, ca de fapt și în întreaga lume, se confruntă cu o sumedenie de provocări, inclusiv încălzirea globală. Modelul dominant de intensificare a agriculturii bazat pe folosirea surselor energetice neregenerabile și derivatelor lor (Îngrășăminte minerale, în special de azot, pesticide, tehnică agricolă etc.) n-a asigurat o dezvoltare durabilă, dar, din contra, a agravat problemele de ordin economic, ecologic și social.

Agricultura se află la răscruce de drum. Toată omenirea se află în căutarea căilor alternative de intensificare a agriculturii. Criza sistemică din agricultură poate fi depășită prin adoptarea unui nou concept agroecologic de intensificare a agriculturii, bazat pe reducerea dependenței de sursele energetice neregenerabile și derivatelor lor, prin asigurarea unui circuit mai deplin și profund de nutrienți și energie în cadrul fiecărei gospodării, cu folosirea preponderentă a surselor energetice regenerabile de origine locală. Agricultura nu poate continua în modul existent cu dominarea legităților economice asupra legităților ecologice și agronomice, care stau la baza funcționării durabile a ecosistemelor naturale și agricole.

Rolul central în asigurarea unei dezvoltări durabile în agricultură aparține solului. Viața pe Pământ se datorează solului, care se află la interfața dintre litosferă, atmosferă, hidrosferă și biosferă. Solul este un organism viu, dar nu substrat în care este suficient de adăugat apă și nutrienți minerali pentru obținerea producției agricole scontate.

Solurile de cernoziom au apărut sub negară-plante graminee perene cu un sistem radicular cu mult mai abundent decât la vegetația anuală, care a înlocuit-o. Această intervenție radicală în ecosistemele naturale, de rând cu arătura frecventă cu plug cu cormană, au contribuit la reducerea bruscă a rezervelor de materie organică în sol comparativ cu rezervele inițiale,



care favorizau menținerea calității (sănătății) solului și funcționalității lui. Accentul a fost pus pe folosirea îngrășămintelor minerale pentru nutriția plantelor, irigații pentru îndestularea necesităților plantelor în apă, pesticidelor pentru combaterea "bolilor, dăunătorilor și buruienilor", care s-au dovedit a fi benefice pentru majorarea nivelului de producție din contul deteriorării calității solului. Creșterea inițială a nivelului de producție a mascat influența negativă asupra fertilității solului, care a devenit evidentă odată cu stabilizarea și reducerea nivelului de producție, îndeosebi în condițiile încălzirii globale. Sub-aprecierea sau neglijarea fertilității solului prin supraaprecierea rolului măsurilor agrotehnice de ordin tehnologic, orientate spre majorarea nivelului de producție, a fost și rămâne pricina de bază în apariția numeroaselor probleme (provocări) cu care se confruntă agricultura modernă. Problemele biologice și ecologice nu pot fi pe deplin soluționate prin măsuri chimice și tehnice.

Solul poate servi atât în calitate de sursă de emanație a gazelor cu efect de seră, care provoacă încălzirea globală, cât și ca mijloc de reducere a încălzirii globale prin fixarea (sechestrarea) di-

oxidului de carbon din atmosferă și acumularea lui în sol în formă de materie organică a solului. Republica Moldova dispune de un potențial enorm de atenuare și adaptare la schimbările climatice prin managementul durabil și rezilient a solurilor.

Un sol sănătos poate acorda servicii ecosistemice și sociale așa ca: purificarea apei; păstrarea biodiversității, atât la suprafața solului, cât și pe întreg lanțul trofic în sol, fără intervenții din exterior; produse alimentare benefice pentru sănătatea omului; reducerea încălzirii globale etc. Toată societatea poate beneficia de astfel de servicii, dar ele rămân neapreciate și neevaluate.

Baza fiecărui sistem de agricultură este constituită din respectarea asolamentului cu o diversitate mai mare de culturi de bază și succesive cu sisteme optime de lucrare și fertilizare a solului. Asolamentul este menit să preîntâmpine, dar să nu „lupte” cu consecințele greșelilor comise în perioada planificării asolamentului. În condițiile Republicii Moldova lipsa asolamentului este compensată cu exces de îngrășăminte minerale, pesticide, irigare, arătură cu plug cu cormană, care sunt nu doar costisitoare, dar agravează și mai mult situații-

le ecologice și sociale destul de încordate.

Reîntoarcerea în asolamente a ierburilor perene (în caz ideal a amestecului de ierburii perene leguminoase și graminee) permite acumularea materiei organice în sol, îndeosebi în straturile mai adânci ale solului, care sunt cruciale în anii secetoși, dar și permit reducerea sau excluderea folosirii suplimentare a îngrășămintelor minerale de azot. Este bine cunoscut faptul că îngrășămintele minerale de azot contribuie în mod dublu la intensificarea emanației gazelor cu efect de seră în atmosferă prin pierderile de oxizi de azot în atmosferă sau prin levigarea nitraților în apele subterane din cauza coeficientului redus de folosire a azotului de către plante din îngrășămintele minerale, pe de o parte, iar, pe de altă parte, prin intensificarea proceselor de mineralizare a materiei organice a solului cu emanația dioxidului de carbon.

Fixarea biologică a azotului de către culturile leguminoase perene permite concomitent de a reduce sau ba chiar de a exclude folosirea îngrășămintelor minerale de azot. Integrarea ramurii fitotehnice și zootehnice în fiecare gospodărie agricolă permite nu doar reducerea dozelor de îngrășăminte minerale, dar și excluderea arăturii cu plug cu cormană, care este unul din cele mai distructive procedee tehnologice în agricultură.

Astfel, agricultura are nevoie de schimbări nu atât tehnologice, cât sistematice, capabile să asigure o dezvoltare durabilă și rezilientă la schimbările climatice, cu acordarea serviciilor ecosistemice și sociale benefice pentru întreaga societate.

Boris BOINCEAN,
doctor habilitat, profesor cercetător

Acest articol este elaborat de către Federația Agricultorilor din Moldova "FARM" cu suportul financiar al Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (IFAD), în cadrul Programului Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (IFAD VI).

RISURILE METEO-CLIMATICE ACTUALE ȘI POSIBILITĂȚILE DE ADAPTARE A SECTORULUI AGRICOL CĂTRE SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Cele mai severe riscuri climatice pe teritoriul Republicii Moldova sunt considerate secetele. Astfel, seceta anului 2007, a condus cu sine la cele mai semnificative pagube materiale, care au constituit circa 1 mlrd. lei, iar inundațiile din luna august 1994 au provocat cele mai numeroase decese – 29 de persoane. Putem constata, că secetele (din anii 2007, 2015, 2017 și 2020) și inundațiile (din anii 2008, 2018 și 2020) în condițiile republicii sunt factorii de risc cu cel mai mare impact asupra multiplelor activități umane. În același timp, manifestarea altor factori meteo-climatici de risc, în anumiți ani concreți, pot esențial influența starea de sănătate a populației și activitatea economică pe domenii aparte.

În perioada caldă a anului, seceta reprezintă cel mai important factor meteo-climatic de risc, care poate conduce cu sine la mari pierderi materiale, acestea fiind urmate de ploile torențiale însoțite cu vânt puternic sau grindină. Monitorizarea secetelor, dar și a perioadelor umede, se efectuează cu ajutorul Indicelui Standardizat al Precipitațiilor (SPI), care se bazează pe probabilitatea precipitațiilor. Pentru calcul sunt necesare doar precipitațiile lunare pentru o perioadă de cel puțin 30 ani. Valorile indicelui cuprinse în limitele $0,99 < SPI < -0,99$ denotă, că condițiile de umezeală sunt aproape de normă. Seceta ca fenomen atmosferic începe când evaluarea SPI atinge mărimea de $-1,0$ și se atenuază, când SPI iarăși are valoare pozitivă. Corespunzător, seceta moderată se observă când devierea indicelui de la normă constituie $-1,0 < SPI < -1,49$, severă $-1,5 < SPI < -1,99$ și când $SPI < -2,0$ seceta este extremă. Seceta anului 2007 din R. Moldova (fig. 1), a avut un caracter devastator în lunile mai-iulie și poate fi calificată ca severă și extremă atât după

durată, cât și după intensitate.

Influența bazinului Mării Negre, după instalarea unei perioade secetoase îndelungate, poate provoca deseori, averse (ploi abundente), ce pot depăși cu mult norma climatică lunară în sud-estul republicii. Astfel, anul 2008 s-a caracterizat prin înregistrarea averselor de ploi abundente (fig. 2).

Așadar, seceta anului 2007 și ploile abundente din 2008 demonstrează încă odată, că teritoriul țării este în pragul unor schimbări climatice substanțiale.

Din multitudinea riscurilor climatice cu manifestare în perioada rece a anului, în ultima perioadă de timp, se evidențiază poleiul puternic, chiciura, ninsorile puternice și întorienirile, depunerile puternice de lapoviță și gerurile puternice, ducând cu sine la pagube



Figura 1. Indicele Standardizat al Precipitațiilor (SPI) în luna iunie 2007



Figura 2. Repartiția spațială a cantității precipitațiilor atmosferice din iulie 2008

materiale substanțiale.

Pentru teritoriul Republicii Moldova a sporit semnificativ magnitudinea manifestării poleiului și a chiciurii, cu înregistrarea celor mai esențiale pagube materiale. Numărul zilelor cu polei (fig. 3) poate varia în spațiu de la 5-12,8 zile la nord până la 20,8-27,1 zile în partea centrală și de sud, față de mediile multianuale corespunzătoare de 9,9 zile (nord), 10,7 zile (centru) și 13,9 zile (sud).

Frecvența chiciurii pe teritoriul Republicii Moldova, cauzată de alternările frecvente ale perioadelor reci cu cele calde, are o repartiție inversă în aspect regional, comparativ cu numărul zilelor cu polei. Estimarea zilelor cu chiciură, care se pot manifesta odată în 10 ani în iernile mai reci, relevă faptul, că cele mai multe zile se înregistrează în partea

de nord, nord-est și la altitudinile mari din partea centrală și de sud (fig. 4). Astfel, văile râurilor mari și mici din sudul și sud-estul țării înregistrează câte 6,5-10,9 zile, iar pe formele altitudinale înalte, acestea ating valori de 19,4-29,0 zile. Valorile multianuale ale zilelor cu chiciură pe teritoriul Republicii Moldova, înregistrează o scădere de la nord spre sud și anume: de la 13,8 zile la nord la 8,2 zile în centru și 7,9 zile la sud.

Pentru agricultura Republicii Moldova, înghețurile târzii de primăvară și timpurii de toamnă, prezintă un mare pericol, deoarece ele pot surprinde culturile agricole în primele faze ale dezvoltării sau spre sfârșitul ei, creând astfel degerături, uneori destul de grave, ținând cont de rezistența acestora la îngheț. Reieșind din cele menționate, este foarte

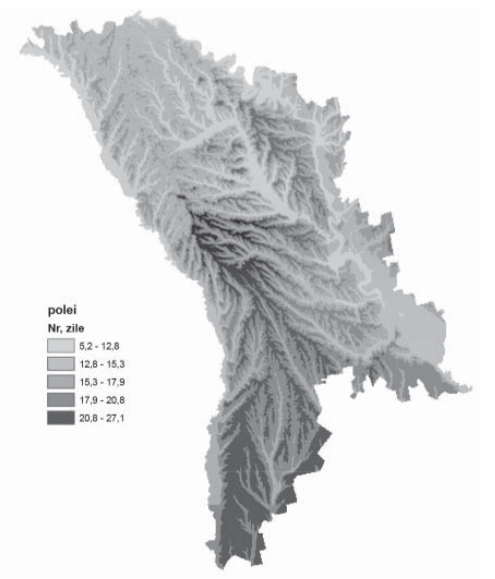


Figura 3. Manifestarea odată în 10 ani a numărului zilelor cu polei



PARTICULARITĂȚILE PĂȘUNATULUI CORESPUNZĂTOR

Schimbările climatice reprezintă provocarea majoră a timpului nostru, iar adaptarea la schimbările climatice a devenit o necesitate imperioasă. Biodiversitatea și serviciile ecosistemice ne ajută să ne adaptăm și să reducem efectele schimbărilor climatice. Acestea constituie, prin urmare, o parte esențială din efortul nostru de a combate schimbările climatice.

Sectorul creșterii animalelor este văzut ca o sursă principală de preocupări privind biodiversitatea și ocupă, primul loc în cadrul fluctuației emisiilor de gaze cu efect de seră. În timp ce produsele de origine animală contribuie în mare măsură la nutriție și reducerea sărăciei, ele au, de asemenea, efecte negative asupra cliimei, animalelor precum și asupra ecosistemului. Producția de animale poate avea un impact semnificativ asupra mediului asupra solului, apei și aerului și poate contribui la schimbările climatice. Mai mult, schimbările climatice, la rândul lor, afectează producția agricolă.

Gradul de dezvoltare și productivitatea creșterii animalelor depinde, de utilizarea corectă și productivitatea pășunilor. Peste 70% din furaje animalele pot să le primească din

pășunile furajere naturale. Acest lucru crește relevanța informării și instruirii utilizatorilor de pășuni cu privire la măsurile de adaptare pentru îmbunătățirea lor. influența pășunatului trebuie întotdeauna luată în considerare în ceea ce privește intensitatea pășunatului și tipurile de animale utilizate; pășunatul necorespunzător poate avea un impact negativ. Practica pășunatului în condițiile țării a scos în evidență faptul că pe pășuni sunt necesare și alte utilități, cum ar fi cele legate de construirea unor adăposturi simple sau umbrare pentru a proteja animalele de căldurile mari din timpul verii și de ploile reci din primăvară sau din toamnă.

Problema actuală a degradării pășunilor poate fi în continuare agravată de impactul schimbărilor climatice. Impactul schimbărilor climatice asupra pășunilor poate duce la creșterea semnificativă a riscurilor de mediu, sociale și economice. Răspunsul ecosistemelor de pășuni la schimbările climatice va fi exprimat prin următoarele: deplasarea centurilor de vegetație; creșterea suprafeței de pășuni deșertice și semi-deșertice; scăderea productivității

pășunilor; reducerea suprafeței de pășuni; o creștere a temperaturii în timpul sezonului de creștere și o creștere a CO2 va permite să crească productivitatea plantelor cu frunze late și în general, stabilitatea sistemului de pășuni va scădea. Pentru a asigura utilizarea maximă a producției de masă verde, menținând în același timp sustenabilitatea pe termen lung a pajiștii este necesar de respectat numărul de animale (UVM/ha). Starea actuală a pajiștilor a fost decisiv influențată în rău de pășunatul haotic cu animalele, spre deosebire de sistemele de folosire rațională din țările cu zootehnie pastorală dezvoltată.

În Republica Moldova pășunile și fânețele constituie rezerva de bază în asigurarea cu masă verde a animalelor în perioada sezonului cald. Suprafața pășunilor și fânețelor cultivate în ultimii ani a fost în intervalul 352 - 350 mii hectare și conform datelor unor specialiști de ramură, circa 70% din ele fiind populate cu ierburi necomestibile pentru pășunatul bovinelor și ovinelor. Încărcarea excesivă a pășunilor, pășunatul nesistematic, lipsa măsurilor luate pentru îmbunătățirea terenurilor furajere naturale de la an la an duc la deteriorarea plantelor de pășunat. Supraîncărcarea pășunilor cu animale afectează negativ starea lor ecologică, duce la distrugerea gazonului plantelor de pășune și a structurii mecanice a solului, la o scădere a randamentului și, în cele din urmă, la eroziune (Tabelul 1). În acest sens sunt necesare eforturi conjugate din partea autorităților publice centrale, locale, fermierilor pentru soluționarea acestei probleme.

Măsurile de îmbunătățire a pășunilor naturale pot fi diferite, deoarece terenurile sunt foarte diverse, productivitate inegală și cu valori furajere diferite.

Îmbunătățirea suprafeței pășunilor naturale și creșterea randamentului acestora este posibilă prin respectarea regimurilor de apă, îngrijirea ierburilor pentru cea mai lungă perioadă de timp cu scopul menținerii terenurilor furajere în starea cu cea mai mare valoare economică. Pentru o utilizare rațională a pajiștilor pășunatul trebuie să se facă cu un număr corespunzător de animale, stabilit în funcție de rata anuală de creștere a plantelor, de hrana suplimentară care se poate administra animalelor și de cerințele nutritive ale fiecărei specii și categorii de animale.

Pășunatul se poate organiza pe tarlale, planificarea succesiunii de pășunat a tarlalelor făcându-se astfel încât pajiștea să rămână în limitele productive stabilite cantitativ și calitativ. Sistemul de folosire prin alternanță cosit-pășunat este cel recomandat. Începerea pășunatului se face în funcție de condițiile pedoclimatice și de gradul de dezvoltare a covorului ierbos. Se evită începerea pășunatului timpuriu, care poate afecta perioada de regenerare, sănătatea și supraviețuirea plantelor.

Prin metoda „pășunatul prin rotație” pășunea este păscută doar pentru anumite perioade, intercalate cu pauze care permit creșterea netulburată a pășunii (Figura 1). Pășunea este împărțită în padocuri, care sunt utilizate în

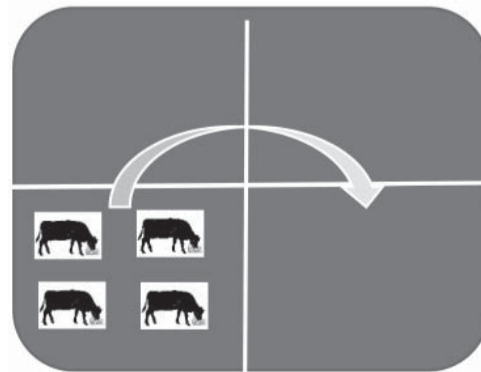


Figura 1. Pășunatul prin rotație

succesiune, iar perioada de timp utilizată în fiecare padoc este denumită perioadă de pășunat. Aceasta este urmată de perioada de repaus, iar suma din cele două perioade se numește ciclu de pășunat. În pășunatul prin rotație numărul de capete și perioada alocată animalelor sunt importante.

Pășunea se împarte într-un număr de 8-10

(12) tarlale, pășunatul pe fiecare tarla având o durată de 4-6 zile. Avantaje: - asigură timp suficient pentru refacerea plantelor după pășunat; - crează posibilitatea pășunării tuturor tarlalelor în cadrul unui ciclu de folosire; - protejează solul și stratul de țelină de degradare; - previne contractarea parazitozelor; - nu stresează animalele așa cum se întâmplă la duratele mai mici de pășunat pe o tarla și la schimbări foarte dese ale acestora dintr-o tarla dată.

Pentru calcularea corectă a suprafeței de pășune trebuie să aveți în vedere că fiecărei bovine să îi revină aproximativ 0,3-0,4 hectare de pășune. Cel puțin 10% din suprafața pentru pășunat trebuie lăsată "să se odihnească". Astfel, recomandat este sistemul de pășunat pe parcele, porțiuni mai mici ce să asigure necesarul de iarbă pentru 2-5 zile, în funcție de numărul animalelor.

Necesarul zilnic pentru 1 UVM este de 65 kg de masă verde sau aproximativ 13 kg SU.

Încărcătura optimă de animale (Î.A.) sau capacitatea de pășunat se definește prin numărul de animale care pot fi hrănite pe întreg sezonul de pășunat de pe 1 ha de pajiște, la care se cunoaște producția de furaje disponibilă, și se stabilește conform formulei:

$\hat{I.A.} = P.d. \div (C.i. \times Z.p.)$ în care:

$\hat{I.A.}$ - încărcătura cu animale/ha de pajiște, exprimată în UVM/ha;

$P.d.$ - producția disponibilă de masă verde (kg/ha);

$Z.p.$ - număr de zile de pășunat într-un sezon;

$C.i.$ - consum zilnic de iarbă (kg/UVM, tabelul 2).

Tabelul 2

Coefficienți de transformare în UVM pentru diferite specii și categorii de animale

Specia și categoria de animale	Coefficienți de transformare
Tauri și boi de muncă	1,0 - 1,2
Vaci de lapte	1,0
Vite cornute mari de toate vârstele	0,7 - 0,8
Tineret bovin peste 1 an	0,5 - 0,7
Tineret bovin până la 1 an	0,2 - 0,3
Oi și capre de toate vârstele	0,14
Cai de muncă	1,0 - 1,1
Tineret cabalin peste 1 an	0,5 - 0,7
Tineret cabalin până la 1 an	0,25 - 0,3

La un consum de furaje cu 1 kg substanță uscată sunt necesari 3-6 litri de apă. De aceea, vacile cu producții mari de lapte trebuie adăpate de 4-6 ori pe zi în perioada de vară, având în vedere că numai pentru obținerea unui litru de lapte sunt necesari 2-3 litri de apă. Sursa de apă, adăpătorile, nu trebuie să fie la distanță mare de locul unde animalele se află la pășcut. Mai mult, apa trebuie să fie din abundență, în cantitate suficientă pentru toate vacile, mai ales că în zilele toride, consumul de apă poate ajunge la 150 de litri pe cap de animal.

Pășunatul are efecte pozitive asupra evoluției covorului vegetal, diversității biologice în general, precum și fertilității solului, iar pășunatul moderat pe terenurile speciale stimulează creșterea cotei de furaje verzi. Deci, în condiții de respectare a normativelor privind încărcăturile admise de pășunat, impactul animalelor are un efect benefic asupra comunităților de plante. Pășunatul este mai economic în comparație cu creșterea în sisteme cu adăposturi și prin reducerea emisiilor în atmosferă a compușilor pe bază de azot economisește achiziționarea de fertilizanți cu azot.

Caisîn LARISA,
dr. hab., prof.univ.,
Universitatea Agrară de Stat
din Moldova

Acest articol este elaborat de către Federația Agricoltorilor din Moldova "FARM" cu suportul financiar al Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (IFAD), în cadrul Programului Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (IFAD VI).

Dinamica indicatorilor aferenți dezvoltării sectorului creșterii de bovine al Republicii Moldova

Tabelul 1

Indicatorul	2014	2015	2016	2017	2018
Suprafața terenurilor arabile, ha	1 502 800	1 502 600	1 519 500	1 532 900	1 534 500
Suprafața pășunilor și fânețelor, ha	352 600	351 362	349 897	351 120	350 011
Suprafața însămnântată cu culturi furajere, ha	6 300	7 400	6 300	5 100	5 000
Șeptelul de bovine, cap	188 900	191 200	186 100	182 300	167 400
Numărul de bovine la 100 ha terenuri agricole, cap	0,13	0,13	0,12	0,12	0,11
Numărul de bovine la un ha însămnântat cu culturi furajere	30,0	25,8	29,5	35,7	33,5
Numărul de bovine în calcul la un ha pășuni și fânețe	0,54	0,54	0,53	0,52	0,48
Cantitatea de carne obținută în țară, tone	8 220	8 419	9 513	7 609	8 052

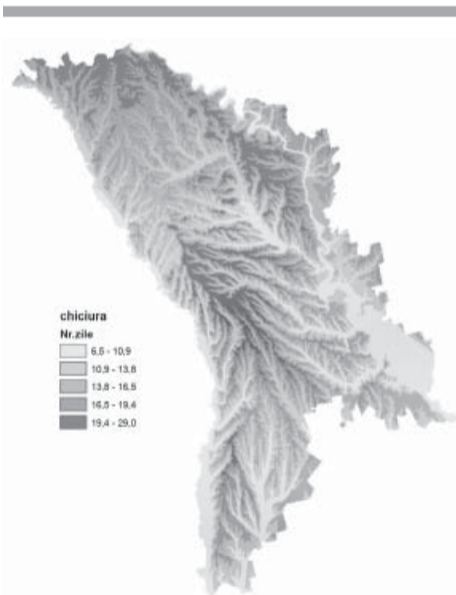


Figura 4. Manifestarea odată în 10 ani a numărului zilelor cu chiciură

important ca în estimarea potențialului agroclimatic să se țină cont și de evidențierea intensității manifestării înghețurilor periculoase (târziu) de primăvară și de (devreme) toamnă. Estimarea gradului de vătămare a culturilor agricole de către înghețuri a permis determinarea variabilității temporale ai principalilor indici ce caracterizează regimul lor.

Data ultimului îngheț periculos (-5°C) de primăvară în sudul Moldovei s-a înregistrat la 25.03.63, în partea centrală pe 06.04.65 și la 17.04.81 în partea de nord. Deci, în nordul republicii ultimele înghețuri intensive pot fi observate cu 3 săptămâni mai târziu decât la sud, ceea ce fără îndoială contribuie la afectarea diferențiată în aspect spațial a culturilor agricole. Evaluarea înghețurilor intensive de toamnă permite să constatăm, că nordul republicii mai devreme este afectat de către înghețurile periculoase toamna și anume la 29.09.77, în partea centrală pe 13.10.76 și în partea de sud tocmai la 21.10.79, adică ca și în cazul primăverii, peste 3 săptămâni mai

târziu decât în nordul țării. Analiza perioadei de vegetație fără îngheț demonstrează, că în aspect spațial durata ei de manifestare la fel este diferită. Aceste diferențe spațiale dintre nord și sud constituie 24 zile în favoarea ultimei regiuni.

Rezultatele obținute sunt extrem de importante la omologarea adecvată a unor soiuri de viță de vie sau grupuri de culturi pomicele, cu scopul prevenirii sau atenuării influenței factorilor meteorologici nefavorabili în timpul iernării acestora, a intrării și ieșirii corecte din iernare, iar delimitarea arealelor optime favorabile și de stres ar putea contribui esențial la sporirea productivității soiurilor ce urmează a fi omologate în noile condiții climatice.

Printre principalele **măsuri** necesare pentru adaptarea sectorului agricol la schimbările climatice se enumeră:

- Elaborarea în mod de urgență a unei noi Strategii privind adaptarea R. Moldova la schimbările climatice;
- Investiții în infrastructura de irigare;
- Implementarea tehnologiilor de economisire a apei;
- Acțiuni de conștientizare pentru agricultori în ceea ce privește practicile agricole adaptabile la climă;
- Utilizarea culturilor adaptate la consumul minim de apă;
- Introducerea compartimentului climatic în strategiile de dezvoltare raionale și locale.

Maria NEDEALCOV,
expert în schimbările climatice,
Doctor habilitat, profesor universitar,
Membru corespondent al AȘM

Acest articol este elaborat de către Federația Agricoltorilor din Moldova "FARM" cu suportul financiar al Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (IFAD), în cadrul Programului Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (IFAD VI).

LUCRĂRI AGRICOLE PENTRU LUNA APRILIE - CEA MAI



Vă doriți o recoltă bogată la toamnă? Suntem siguri că răspunsul este afirmativ și vă spunem că aprilie este luna în care pregătim atât recolta de vară, precum și cea de toamnă. Am alcătuit și un top al celor mai importante lucrări din grădina și livada care sunt specifice pentru Prier.

Știm că iarna a fost destul de capricioasă și de lungă, dar suntem optimiști că primăvara și-a intrat în drepturi. Ploile din acest anotimp sunt benefice pentru legume și plante. Luna aprilie vine cu o serie de lucrări necesare pentru orice gospodar care se respectă.

Luna Aprilie este extrem de solicitantă în ceea ce privește lucrările agricole în toate sectoarele de activitate. În cadrul sectorului Agricol este o lună de vârf sub aspectul volumului de lucrări:

- Încheierea fertilizării cerealelor de toamnă;
- Fertilizarea solului;
- Erbicidarea preemergentă, pregătirea terenului și semănatul culturilor de floarea-soarelui, porumb, soia, fasole, cânepă etc.

Încep să se aglomereze lucrările agricole pentru fermieri. Se vede că suntem deja în aprilie, iar activitatea la fermă și pe câmp începe să se intensifice. Temperatura aerului este în creștere, având valori care depășesc 20°C în timpul zilei, în zonele de sud și vest și ușor mai scăzute în nord. Nici ploile nu vor lipsi, avertizează meteorologii. Pentru ca vremea sa nu te prindă pe picior greșit, e bine să îți faci de pe acum planul lucrărilor care trebuie efectuate în aprilie.

Pe câmp, fermierii aproape că au terminat înființarea culturilor din epoca I, precum orzoaica de primăvară, trifoiul sau lucerna. Având în vedere temperaturile ridicate, mulți au trecut deja la semănatul culturilor din epoca a II-a, precum porumbul, floarea-soarelui, soia sau cartofii, dar după ce temperatura din sol se menține câteva zile la 8-10°C la adâncimea de semănat. În unele zone, temperaturile și sezonul timpuriu au permis deja înființarea acestora de la finalul lunii martie. Pentru porumb, floarea soarelui și soia specialiștii recomandă să nu treci peste etapa aplicării de erbicide preemergente.

Lucrările făcute în aprilie trebuie realizate cu utilajele adecvate pentru a permite apei să rămână în sol. Odată ce temperatura ajunge la 7-8°C și în sol, la o adâncime de 5-6 cm, poți începe să semeni porumbul, soia și fasolea.

ÎNCEPE SEMĂNATUL PORUMBULUI

Fertilizarea se poate face concomitent cu lucrările de pregătire ale solului sau odată cu semănatul culturilor. Este recomandat să știi ce nevoi are solul tău, pentru a aplica optim fertilizarea. (de ex. Îngrășăminte pe bază de azot, 50-60 kg azot / hectar). Densitățile pot varia între 45.000 și 55.000 plante pe hectar, în funcție de hibridul selectat. Tot în această perioadă se efectuează erbicidarea preemergentă.

APLICĂ TRATAMENTELE FITOSANITARE ÎN FUNCȚIE DE CULTURĂ

Acordă atenție mare aplicării produselor pentru protecția plantelor. În afară de erbicidare este nevoie să faci tratamente preventive cu fungicide sau insecticide. Verifică avertizările din cultură sau cele emise de autorități și aplică tratamentele fitosanitare necesare. Spre finalul lunii martie a început aplicarea primului tratament cu fungicid la cerealele păioase. Mare atenție la boli precum

făinarea sau putregaiul, precum și la dăunătorii care atacă plantele în această lună. Rățișoara, gândacul pământiu, gândacii roșii sau gărgărița mare a lucernei sunt printre dăunătorii ale căror atacuri se semnalează în această lună.

CE FAC LEGUMICULTORII ÎN APRILIE

E o perioadă foarte aglomerată și pentru cei care cultivă legume. În aprilie începe pregătirea terenului pentru înființarea culturilor de vară. Tot pe câmp, e nevoie să semeni eșalonat legumele și verdețurile. Tomatele, vinetele sau ardeii se pot planta în solarii, ținând cont de temperaturi și factorii climatici.

După cum bine știți, activitatea în legumicultură este, de obicei, continuă în tot cursul anului, în sectoare diferite.

Calendarul lucrărilor în legumicultură demarează cu:

- Plantarea în solarii (1-10.04) a tomatelor, ardeilor, vinetelor, castraveților, pepenilor etc;
- Semănarea pentru producerea răsadurilor de ceapă de apă, praz și țelină;
- Plantarea cartofilor timpurii preîncolțiți (care au fost tratați cu Prestige);
- În ultima decadă a lunii se plantează tomatele timpurii în câmp, se seamănă fasolea de grădina, castraveții, pepenii galbeni și verzi, sfeclă roșie, dovleceii;
- Se recoltează eșalonat verdețurile (ceapă verde, usturoi, salată, spanac, sparanghel, ridichile

de luna), care au fost însemănțate sau plantate în toamna;

- Se continuă semănatul eșalonat a noii suprafețe cu verdețuri;
- Se efectuează lucrări de îngrijire a răsadurilor;
- Se efectuează lucrări de îngrijire a culturilor de vară și conopidă timpurie, gulioare și a verdețurilor (prășile, aplicarea suplimentară a îngrășămintelor, combaterea bolilor și a dăunătorilor);
- Tot în această perioadă se pregătește terenul și se înființează culturile de vara;
- Combaterea în continuare a bolilor și a dăunătorilor din spațiile acoperite;
- Combaterea dăunătorilor apăruiți în câmp: muscă cepei, muscă verzei, puricii verzei etc.

- Întreținerea culturilor înființate în toamna sau în luna martie;

- În a doua parte a lunii se vor înființa culturile prin semant direct în câmp: tomate vară-toamnă, fasole de grădina și boabe, sfecla roșie, castraveți, morcovi, păstârnac etc.;

- Înființarea culturilor prin plantare de răsaduri: varza timpurie și de vara, conopidă timpurie și de vară, guli și gulioare, tomate timpurii și tomate de vară;

- Irigarea culturilor înființate, dacă este cazul;

- Fertilizarea fazială.

Dintre culturile timpurii care se seamănă pe câmp, poți trece acum la plantarea cartofilor timpurii. După aproximativ o săptămână de la plantare, aceștia se pot erbicida preemergent. Spre sfârșitul lunii, poți planta roșiile timpurii, pepe-



LUCRĂRI LEGUMICOLE ÎN CÂMP:

Pregătirea patului germinativ și semănatul în cel mai scurt timp a culturilor din prima urgență: morcov de vară, ceapa, pătrunjel, mazărea, salată;

- Mobilizarea superficială a solului pe parcelele unde se vor înființa culturi prin răsaduri sau legume de vară: solano-fructoase, bostănoase, vâroase, fasole;
- Administrarea erbicidelor specifice cu sau fără încorporare;
- Supravegherea, aerisirea, tratarea răsadurilor de legume în vederea pregătirii acestora pentru plantare;

nii, castraveții, fasolea, dovleceii sau sfecla roșie.

Răsadurile au nevoie de lucrările tipice de îngrijire în această perioadă. Cu cel puțin 10 zile înainte de plantare, acestea trebuie călite. Tot în solarii poți efectua lucrările de copilit, de palisare sau stimularea a fructificării. Varza timpurie, conopida și verdețurile necesită acum prașile, îngrășăminte suplimentare și tratamente cu fungicide pentru legume sau insecticide contra dăunătorilor.

Pentru culturile de rădăcinoase, bostănoase sau solanacee, rigolele trebuie deschise, iar terenul este nevoie să fie modelat în brazde înălțate. Se mai înființează înspre mijlocul lunii și culturile de varză de vară, gulioare, ridichi de vară sau țelină. Nu uita ca după 5-6 zile de la înființarea culturilor să le irigi.

Acolo unde condițiile o permit, legumicultorii pot începe să recolteze deja culturile pe care le-au înființat în toamnă. salata, ceapa verde, spanacul, sau ridichile. Recoltarea se va face eșalonat în luna aprilie.

POMICULTURA ȘI VITICULTURA ÎN APRILIE

Luna aceasta este dedicată în special lucrărilor de protejare a livezilor de boli și dăunători. Continuă să administrezi gunoi de grajd sau îngrășăminte chimice, care trebuie să fie încorporate





SOLICITANTĂ LUNĂ DIN AN



în pământ. Cum aprilie aduce și numeroase atacuri ale dăunătorilor, verifică periodic buletinele de analiză la centrele județene pentru protecția plantelor.

Lucrările care trebuie efectuate în aprilie în livezi cuprind: finalizarea plantărilor și completarea golurilor din plantație, finalizarea arăturilor, a discuirilor și a tratamentelor de fertilizare, precum și cum se execută ca la carte tăierile de rodire pentru pomii fructiferi sau de regenerare în livezile cu pomi bătrâni.

În această perioadă acordă o atenție deosebită tratamentelor fitosanitare, în special pentru tratamentele cu fungicid împotriva făinării sau cu insecticid la avertizare, pentru combaterea gârgărițelor, rapănului sau acarienilor.

Viticulorii vor fi și ei foarte ocupați în aprilie. E nevoie să finalizeze plantarea vițelor noi și să completeze golurile din plantație. Pentru via de doi ani se pot instala spalierii. În cazul viței de vie aflată pe rod, este nevoie să fie finalizate. Ce facem cu vița de vie în luna februarie, în special conducerea de tip Guyot. Solul trebuie afânat cu plugul fără cormană sau afânătorul cu gheare.

Tot acum se pot scoate din pepiniere butașii altoiți. Aceștia se vor acclimatiza la temperaturi de 8-9°C. Plantarea butașilor se va face la temperatura constantă de 12°C, măsurată la o adâncime de 20 cm în sol, după care se poate trece la bilonare, dacă vițele nu sunt parafinate. Primele tratamente cu fungicide împotriva făinării la vița de vie se pot face spre finalul lunii aprilie.

ÎN SECTORUL ZOOTEHNIC

În fermele de bovine se vor continua activitățile cotidiene ca și până acum, se vor pregăti animalele pentru pășunat, se face tratamentul obligatoriu de primăvară. Se poate face dezinfectarea pășunilor cu soluție de sulfat de cupru 3 %.

În fermele de ovine și caprine trebuie acordată atenție sporită protecției mieilor și iezilor împotriva gerului și precipitațiilor. Se va asigura tainul de mălai sau concentrate și fân de cea mai bună calitate mielilor și iezilor în vârstă de peste 10 zile și pregătirea lor pentru înțercat, se fac tratamentele obligatorii de primăvară, înainte de pășunat atât la tineret, cât și la animalele adulte, se pregătesc

pentru tuns sau chiar se tund dacă vremea permite aceasta și au împăiat. Se poate face dezinfectarea pășunilor cu soluție de sulfat de cupru 3 %.

În fermele de porcine se va continua activitatea cotidiană cu

Plantați într-un sol argilos tuberculi de dalie, la distanță mare unul de celălalt;

Tot în aprilie putem planta și tuberculii de gladiole;

Dacă nu ați tăiat trandafirii la final de martie, faceți acum aceas-



grijă deosebită pentru protejarea animalelor din toate categoriile contra frigului și intemperiilor, știut fiind că această specie este destul de sensibilă la factorii climatici.

În fermele de păsări – mă refer la cele gospodărești – se va continua activitatea cotidiană cu un spor de preocupare la protejarea păsărilor contra frigului și a intemperiilor. Se pregătesc cloctorile și se obține prima tranșă de pui.

În stupine se va verifica rezerva de hrană a familiilor și se va completa cu turte de zahăr apicol sau siropuri. De asemenea, se va face curățenie în zona de amplasare a stupilor și pregătirea stupinei și a familiilor pentru culesul de primăvară local, se identifică și obțin repartițiile pentru stupăritul pastoral.

ÎN GRĂDINA DE FLORI

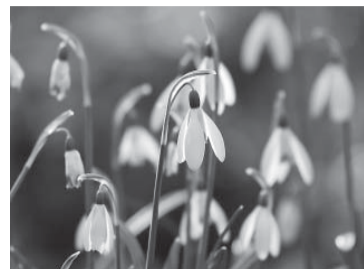
Îndepărtați materialele de protecție ale plantelor pe timp de iarnă, pentru a facilita înmugurirea și a evita potențialele daune;

Plantați, transplantați, pliviți și udați plântuțele. Cele mai bune zile pentru plantare sunt cele noroase. Mociți rădăcinile în prealabil;

În cazul florilor bulboase (narcise, brândușe etc.), nu îndepărtați frunzele. Acestea vor vesteji de la sine;

CULTURILE ÎNSĂMÂNȚATE ÎN MUSTUL ZĂPEZII

Este cunoscut și verificat de-a lungul timpului faptul că reușita culturilor de primăvară este condiționată de pregătirea terenului din toamnă. Cu atât mai mult se impune această cerință pe măsură ce procesul schimbărilor climatice este tot mai frecvent. Nivelul și calitatea recoltelor la culturile din urgența I sunt determinate de calitatea pregătirii patului germinativ și a semănatului în epoca optimă.



CONDIȚII PENTRU SEMĂNAT

Terenul astfel pregătit se zvântă cu 7-10 zile mai devreme, putându-se intra la semănat chiar în mustul zăpezii. Semințele mici care se încorporează în sol la adâncimea de 2-3 cm se pot semăna direct, fără o prealabilă pregătire a patului germinativ deoarece brăzdarile semănătorilor pot pătrunde ușor în solul afânat la această adâncime. Important este ca sămânța să fie plasată pe un substrat așezat, cu densitate aparentă (Da) 1,3/cm³ pentru a asigura aportul capilar al apei la nivelul seminței, iar deasupra solul să fie mai afânat, cu Da 1-1,1g/cm³, pentru a favoriza pătrunderea aerului și a căldurii și a ușura răsărirea plantelor. Semănatul realizat în astfel de condiții asigură o germinare explozivă și uniformă, cu plante viguroase care pot lupta ușor cu buruienile. Dacă după răsărire apar perioade cu temperaturi negative de -4 grade Celsius sau -6 grade Celsius, acestea sunt suportate ușor de tineretele plante, dar este important că ele își parcurg prima parte a perioadei de vegetație la temperaturi moderate și evită o bună parte din perioada de secetă și arșiță. Pentru culturile însămânțate mai adânc (mazăre, sfeclă de zahăr, năut, lupin etc.) patul germinativ se pregătește numai cu combinatorul, corect reglat, care să afâneze solul uniform numai până la adâncimea de încorporare a seminței.

CUM SE PREGĂTEȘTE TERENUL ÎN TOAMNĂ

Se cunoaște că primăverile în țara noastră sunt secetoase și cu vânturi uscate care provoacă mari pierderi de apă din rezerva solului. Culturile de primăvară, în special cele din urgența I (grâu, orz, ovăz de primăvară, mazăre, lucernă, linte, bob, năut, lupin, muștar, in, sfeclă de zahăr etc.) pretind la semănat ca solul să aibă conținut ridicat de apă și se mulțumesc cu temperaturi reduse de 1-2 grade Celsius până la 3-4 grade Celsius. De aceea trebuie să fie însămânțate foarte timpuriu.

Realizarea acestei cerințe este condiționată de pregătirea terenului din toamnă. Culturile respective trebuie considerate culturi de toamnă din punctul de vedere al pregătirii terenului. În situația în care, la intrarea în iarnă, terenul este arat, dar are bolovani și denivelări, trebuie urmărit ca în prima fereastră a iernii, după ce au avut loc câteva fenomene de îngheț-dezghet și bolovanii se sfărâmă ușor, să se treacă cu grapa cu discuri prevăzută în spate cu grapă-tăvălug care poate realiza o bună măruntire și nivelare a solului. Ulterior, mai cad precipitații, mai au loc fenomene de îngheț-dezghet care asigură refacerea rezervei de apă din sol și o bună afânare, măruntire și nivelare.



IFAD VA OFERI UN NOU SUPTOR FINANCIAR REPUBLICII MOLDOVA PRINTR-UN PROIECT DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A CAPACITĂȚILOR PENTRU TRANSFORMAREA ZONEI RURALE



Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (IFAD) va oferi suport financiar Republicii Moldova pentru un nou proiect în sectorul agroalimentar: "Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale" (IFAD VIII). Reprezentanții părților implicate în pro-

iect, s-au reunit, astăzi, în cadrul unei ședințe on-line pentru a discuta despre activitățile de lansare a proiectului și a puncta obiectivele majore.

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU, și-a exprimat gratitudinea pen-

tru IFAD ca fiind unul din cei mai valoroși parteneri de dezvoltare ai segmentului agroalimentar.

„Pe parcursul a 20 ani de investiții a fondurilor IFAD în țara noastră au fost semnate 8 acorduri de finanțare cu IFAD, portofoliul valorificat constituind circa 100 mln USD, din cele 137 mln USD existente. Printre cele mai importante rezultate menționăm: debursarea a peste 5000 credite și împrumuturi, inclusiv 900 - pentru tinerii antreprenori; crearea a peste 20 mii de locuri de muncă; dezvoltarea a peste 100 proiecte de infrastructură economică rurală; crearea a 11 școli de câmp pentru instruirea în domeniul agriculturii conserva-

tive; acordarea a peste 200 granturi aferente schimbărilor climatice; instruirea a peste 3 mii de producători agricoli - pe segmentul tehnologiilor conservative de lucrare a solului. Pentru aceste rezultate concludente, Vă mulțumim!”, a reliefat ministrul Ion PERJU, în discuția cu participanții la ședință.

Totodată, oficialul a menționat că prin activitățile în proiect, Guvernul își propune să dezvolte sectorul agroalimentar, pe fundalul vulnerabilității acestuia la un șir de provocări complexe, precum: schimbările climatice, fluctuațiile economice, migrația masivă a populației din zonele rurale, veniturile mici, dar și insufi-

cienta forței de muncă.

„Cu suportul statelor-partener și deschiderea comunității internaționale a donatorilor, Guvernul își propune să sporească imunitatea sectorului agroalimentar și să crească nivelul de trai în zonele rurale: să consolidăm politicile aferente segmentului agroalimentar prin aprobarea unor de documente strategice, menite să optimizeze dezvoltarea sectorului; să dezvoltăm rețele de alimentare cu apă pentru irigare și să ajutăm producătorii să procure și să pună în funcțiune echipamentul de irigare; să rege-nerăm și să extindem fâșiile forestiere și combatem defrișările ilicite, etc. Accente amplificate vor fi puse

pe consolidarea cadrului normativ de implementare a Legii Zootehniei în redacție nouă, ce va crea premise de reglementare a sectorului zootehnic. Sunt obiective ambițioase, dar imperioase pentru fortificarea, modernizarea, pe alocuri și resetarea unor segmente importante ale sectorului agroalimentar, dar și a zonelor rurale, per ansamblu. Iar pe aceste filiere, IFAD a devenit un partener strategic de încredere și pe suportul acestuia mizăm și în continuare”, a adăugat ministrul în cadrul ședinței.

Bugetul total al proiectului va constitui circa 50, 5 milioane de euro. Din valoarea totală a investiției, contribuția IFAD va constitui 20, 7 milioane de euro.

ANSA INFORMEAZĂ CĂ COMERCIALIZAREA PRODUSELOR ALIMENTARE ÎN ALTE LOCURI DECÂT CELE AUTORIZATE FACE PARTE DIN COMERȚUL ILICIT

În scopul prevenirii cazurilor de intoxicații cu căpșuni, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) recomandă procurarea fructelor din locuri autorizate sau înregistrate de către Agenție, care sunt verificate de către inspectorii ANSA și însoțite de rapoarte de încercări.



Consumatorul este în drept să solicite de la comerciant un document ce atestă inofensivitatea lor (rapoarte de încercări sau certificat de inofensivitate) și să atragă atenție ca căpșunile procurate să fie:

- 1) întregi;
- 2) sănătoase (se exclud produsele atinse de putregai sau cu alterări din cauza cărora devin improprie pentru consum);
- 3) curate, practic fără materii străine vizibile;
- 4) cu un aspect proaspăt, dar nespălate;
- 5) fără dăunători;
- 6) fără deteriorări cauzate de dăunători;
- 7) cu caliciu; caliciul și, în cazul în care este prezent, pedunculul trebuie să fie proaspete și verzi;
- 8) fără umezeală externă anormală;
- 9) fără miros și/sau gust străin.

Totodată, ANSA informează că comercializarea produselor alimentare în alte locuri decât cele autorizate (trasee naționale, străzi), face parte din comerțul ilicit.

Menționăm că actualmente căpșunile comercializate pe piața Republicii Moldova sunt importate din Grecia și Turcia, iar cele autohtone vor fi disponibile abia în a doua jumătate a lunii aprilie.

REPREZENTANȚII MADRM AU FOST INSTRUIȚI REFERITOR LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Efectele schimbărilor climatice se văd tot mai bine în Republica Moldova, or fenomene meteo extreme, cum este seceta de exemplu, afectează culturi întregi și îi face pe agricultori să aibă pierderi majore. Situația nu are cum să se îmbunătățească, atât timp cât prin toate activitățile noastre nu vom promova măsuri eficiente de adaptare la schimbarea climatică și de atenuare a acesteia. Aceste opinii au fost relevate în cadrul instruirii online "Evaluarea oportunității și eficacității măsurilor de adaptare la schimbarea climatică și de atenuare a acesteia în sectorul agricol", la care au participat, astăzi, reprezentanții Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) și cei ai instituțiilor din subordonarea MADRM.



În cadrul evenimentului experți cu renume au instruit auditoriul despre riscurile meteo-climatice actuale și posibilitățile de adaptare a sectorului agricol către schimbările

climatice, despre măsurile de adaptare și atenuare la schimbările climatice în agricultură prin managementul durabil și rezilient al solului și despre experiența europeană a evalu-

ării oportunității și eficacității măsurilor de adaptare la schimbarea climatică și de atenuare a acesteia în sectorul agricol.

Participanții la instruire și-au consolidat cunoștințele despre schimbările climatice în cadrul unor exerciții de schimb de opinii și informații, experții răspunzând cu amabilitate tuturor solicitărilor pe marginea subiectelor discutate.

Activitatea "Elaborarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice și identificarea opțiunilor de atenuare a acestora în ramurile sectorului agricol în vederea integrării în activitatea UCIP IFAD" este implementată de către Federația Agricoltorilor din Moldova FARM și finanțată de către Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD (UCIP-IFAD).

PÂNĂ PE 5 APRILIE PRODUCĂTORII AGRICOLI POT DEPUNE CERERE DE SOLICITARE A MOTORINEI DIN AJUTORUL UMANITAR EXTERN ACORDAT DE ROMÂNIA

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului anunță că, din 16 martie 2021 și până pe 5 aprilie 2021, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) va recepționa cererile de solicitare a suportului umanitar extern, sub formă de motorină, acordat de România, destinat agricultorilor din țara noastră afectați de seceta din anul trecut.

Ajutorul se acordă pentru acoperirea parțială a cheltuielilor, suportate de producătorii agricoli la întreținerea semănturilor de toamnă și pentru asigurarea realizării lucrărilor de primăvară.

La calcularea cuantumului de motorină, eligibil per beneficiar sunt luați ca bază mai mulți indicatori și coeficienți: culturi fitotehnice, suprafețe afectate, categoria gradului de afectare, mărimea suprafețelor de teren agricol gestionate de producători, la care se aplică coeficienți în favoarea producătorilor mai mici.

Dosarul de solicitare a ajutorului trebuie

să conțină următoarele documente:

- 1) cererea de calculare și acordare a ajutorului, conform modelului din anexa nr. 1;
 - 2) declarația pe propria răspundere privind completitudinea dosarului și veridicitatea informației din documentele prezentate, conform modelului din anexa nr. 2;
 - 3) copia certificatului de înregistrare a gospodăriei țărănești;
 - 4) certificatul de confirmare, eliberat de autoritatea administrației publice locale, conform modelului din anexa nr. 3;
 - 5) copia actului de constatare a pagubelor cauzate de secetă la culturile de fitotehnie pentru recolta anului 2020;
 - 6) rechizitele cardului de client al lanțului de distribuție a produselor petroliere selectat pentru repartizarea ajutorului (în cazul deținerii acestuia).
- Dosarul se depune șnuruit, sigilat și numerotat, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor, precum și semnarea pe fiecare pagină de solicitant. Copiile documentelor prezentate



trebuie să conțină mențiunea „corespunde originalului” și semnătura solicitantului.

Cererea de calculare și acordare a ajutorului și copiile documentelor obligatorii pentru acordarea de ajutor se vor depune de către solicitant sau reprezentantul legal al acestuia, la subdiviziunea teritorială a Agenției din raza teritorială în care solicitantul își desfășoară activitatea.

TERMENUL-LIMITĂ DE DEPUNERE A DOSARULUI ESTE 5 aprilie 2021.



MINISTRUL ION PERJU A PARTICIPAT LA ADUNAREA GENERALĂ A ONU PRIVIND GESTIONAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR DE APĂ

Circa 86 de reprezentanți de nivel înalt ai statelor membre ale Organizației Națiunilor Unite s-au întrunit luni, 22 martie 2021, în cadrul Adunării Generale pentru a discuta despre gestionarea eficientă a resurselor de apă. Tematica reuniunii s-a axat pe implementarea Obiectivelor înscrise în Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Țara noastră a fost reprezentată la eveniment de ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU.

În cadrul reuniunii, organizată în format on-line, ministrul PERJU a exprimat recunoștință președintelui Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, Volkan Bozkır, pentru invitația de a participa la evenimentul de nivel înalt privind punerea în aplicare a obiectivelor Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.

„În septembrie 2015, Republica Moldova împreună cu alte 192 de state membre ale ONU au adoptat Declarația Summit-ului pentru Dezvoltare Durabilă, prin care s-a angajat să pună în aplicare obiectivele Agendei 2030. Astfel, țara noastră își va mobiliza eforturile pentru eradicarea tuturor formelor de sărăcie, combaterea inegalităților și abordarea problemelor legate de schimbările climatice, asigurându-se că nimeni nu rămâne în urmă.



Gestionarea corectă și durabilă a resurselor de apă devine o nevoie din ce în ce mai actuală și reprezentată o prioritate pe agenda Guvernului Republicii Moldova. Aprovizionarea cu apă este vitală pentru dezvoltarea economică, durabilitatea mediului și incluziunea socială a țării și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru cetățeni. Integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă în documentele strategice

este un proces continuu. În acest sens, țara noastră a aprobat toate modificările aduse Strategiei de alimentare cu apă și canalizare și a făcut pași importanți către gestionarea integrată a resurselor de apă. În contextul în care Republica Moldova este relativ limitată în resursele de apă în comparație cu alte țări din regiune, constatăm importanța relației cu țările vecine, România și Ucraina, pentru ges-

tionarea transversală eficientă a cele două bazine hidrografice. La nivel național, rata de conectare a populației la serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare este încă modestă, motiv pentru care țara noastră își concentrează eforturile pentru a consolida accesul și pentru a realiza un management durabil al apei și salubritate”, a declarat Ion PERJU.

Totodată, oficialul a subliniat că integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă în documentele de politici strategice este un proces continuu.

„În rezultatul consultărilor cu actorii relevanți, țara noastră a inițiat procesul de reformare a cadrului strategic și a aprobat modificări incluse în Strategia de alimentare cu apă și canalizare, înregistrând realizări importante în gestionarea integrată a resurselor de apă. În acest sens, apreciem înalt contribuția partenerilor externi pentru asistența oferită în consolidarea capacităților privind managementul integrat al resurselor de apă în Republica Moldova”, a încheiat ministrul.

Notă: Republica Moldova împreună cu alte 192 de state membre ale ONU au adoptat în luna septembrie 2015, Declarația Summit-ului pentru Dezvoltare Durabilă, prin care țara noastră s-a angajat să pună în aplicare obiectivele Agendei 2030.

BANCA MONDIALĂ VA LANSA UN NOU PROGRAM DE PREVENIRE ȘI DE REDUCERE A POLUĂRII ÎN BAZINUL MĂRII NEGRE

Republica Moldova va fi membră a unui nou program de prevenire și de reducere a poluării în bazinul Mării Negre, ce urmează a fi lansat de Banca Mondială în a doua jumătate a anului curent. Pentru a discuta despre noul program regional „Blueing the Black Sea”, dar și despre cele mai importante probleme de interes comun în legătură cu prevenirea poluării marine și schimbările climatice în regiunea Mării Negre, Organizația de Cooperare Economică la Marea Neagră (OCEMN) a organizat, o serie de seminare consultative, cu țările membre. Consultările cu țara noastră au avut loc astăzi, inclusiv, în contextul celebrării Zilei Mondiale a Apei.

La eveniment a participat ministrul Agriculturii, Dezvoltării



Regionale și Mediului Ion PERJU, care a vorbit, în ședința plenară, despre provocările sectorului de apă din țara noastră și despre eforturile autorităților naționale orientate spre gestionarea durabilă a resurselor de apă.

„Gestionarea durabilă a resurselor de apă devine o necesitate tot mai stringentă și se regăsește printre prioritățile fundamentale pe agenda de activitate a Guvernului. Disponibilitatea resurselor de apă în

Republica Moldova și vulnerabilitatea la schimbările climatice, determină intensitatea provocărilor asupra sectorului de apă – anul 2020 fiind un exemplu elocvent referitor la importanța resurselor de apă. Marea Neagră este un laborator natural de importanță globală, pentru știința fundamentală, politica de sustenabilitate și Economia Albastră, aceasta având un mare potențial în țările riverane Mării Negre, în ansamblu, deoarece poate fi considerată drept instrument de promovare a cooperării, de stabilitate și abilitare a comunităților din regiune. MADRM salută și sprijină angajamentul realizat de statele riverane ale Mării Negre de a lucra împreună pentru o economie albastră mai durabilă prin Agenda maritimă comună pentru Marea Neagră și Agenda Strategică de Cercetare

și Inovare la Marea Neagră, un exemplu excelent de cooperare și diplomatie științifică. Confirmăm disponibilitatea de a orienta și sprijini punerea în aplicare a acestor inițiative, ce vor fi o prioritate în cooperarea regională a Mării Negre în anii următori. Invităm instituțiile și autoritățile statului să ia în considerare prioritățile Agendei Strategice de Cercetare și Inovare la Marea Neagră în programele lor de cercetare transnaționale, transfrontaliere și naționale”, a subliniat Ion PERJU.

Evenimentul a fost organizat în două sesiuni de lucru, la care au participat reprezentanți ai OCEMN, experți din cadrul Băncii Mondiale și exponenți ai mediului de cercetare. Eforturile părților au fost conjugate pentru stabilirea nivelului de poluare a

apelor în țara noastră, identificarea metodelor de prevenire și de reducere a poluării în râurile Prut și Nistru, revizuirea modalităților de evacuare a apelor uzate industriale, evaluarea fondurilor financiare prevăzute pentru reducerea poluării în bazinul Mării Negre.

Notă: Programul regional „Blueing the Black Sea” urmează să fie lansat de către Banca Mondială în a doua jumătate a anului 2021 și să fie implementat de OCEMN PERMIS. Valoarea totală a proiectului este estimată la de 7 milioane de Dolari, sumă orientată spre reducerea poluării pe căile navigabile și în Marea Neagră. Programul a fost conceput pentru sporirea investițiilor în economia albastră pentru regiunea Mării Negre și consolidarea dialogului între state.

REPUBLICA MOLDOVA VA BENEFICIA DE 1, 66 MILIOANE DE DOLARI PENTRU A SPORI UTILIZAREA DURABILĂ ȘI INTEGRATĂ A SOLURILOR ȘI RESURSELOR DE APĂ ÎN MEDIUL RURAL

Circa 140 000 de cetățeni din țara noastră, locuitori ai zonelor rurale vor beneficia de un management integrat al resurselor naturale și sustenabilitatea resurselor de sol și apă grație unui proiect, lansat joi, 11 martie 2021, finanțat de Fondul Global pentru Mediu (GEF). Proiectul are o valoare totală de 1, 66 milioane USD și va fi implementat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) în parteneriat cu FAO, pe parcursul a trei ani.

Scopul este de a îmbunătăți prestarea serviciilor de eco-sistem în contextul peisajului local, de a conștientiza opinia publică în acest sens și a sprijini procesul de învățare în 32 de sate din nord-estul țării, prin utilizarea managementului integrat al resurselor naturale în zonele pilot din raioanele

Orhei, Rezina și Soldănești, precum și de a realiza neutralitatea degradării terenurilor și creșterea surselor de venit din întreaga țară.

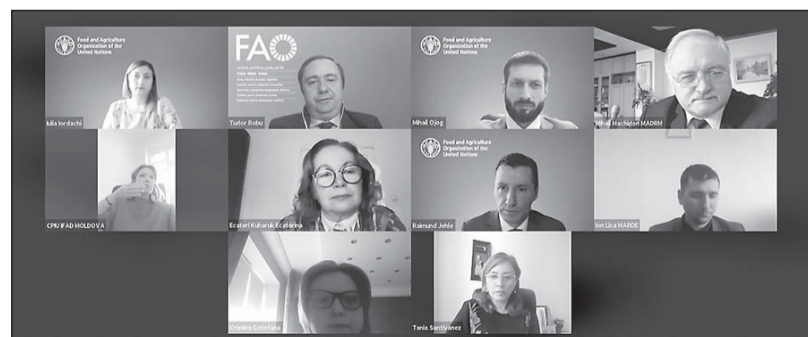
Proiectul a fost lansat oficial în cadrul unui seminar virtual organizat pentru a discuta și a conveni asupra strategiei de implementare a proiectului, a revizui planul de lucru și a lansa procesul de cooperare între părțile implicate.

La eveniment au participat reprezentanți ai MADRM, Coordonatorul Rezident ONU în Moldova și reprezentanți ai agențiilor ONU, a instituțiilor de cercetare în științe agricole și pedologice și mediului academic, reprezentanți ai sectorului neguvernamental și a asociațiilor de producători.

Proiectul va demara cu o analiză, armonizare și îmbunătățire a tuturor politicilor, legislației în vigoare și a cadrului

instituțional la capitolul neutralității degradării terenurilor. De asemenea, va fi elaborat un plan strategic pentru neutralitatea degradării terenurilor pentru întreaga zonă pilot, iar la nivel de comunități, vor fi restabilite fâșiile forestiere de protecție, vor fi create trei pepiniere pentru creșterea arborilor, arbuștilor și ierburilor perene utilizate la înierbare și crearea fâșiilor forestiere de protecție. În cooperare cu instituțiile de stat, APL și deținătorii/utilizatorii terenurilor agricole, proiectul va promova implementarea practicilor inovatoare reziliente la schimbările climatice, inclusiv utilizarea semințelor rezistente la secetă, irigarea prin picurare la scara mică și cultivarea pomușoarelor.

Astfel, vor fi aplicate principiile practicilor agro-pastorale reziliente, gestionarea apelor și reabilitarea ecosistemelor pentru îmbunătățirea securității



alimentare și reducerea vulnerabilității femeilor în zonele rurale.

Contribuția FAO la neutralitatea degradării terenurilor se bazează pe avantajul comparativ și expertiza de elaborare a politicilor cu privire la managementul durabil al terenurilor și combaterea degradării solurilor, inclusiv guvernanta și drepturile asupra terenurilor, și rolul său de gestionar principal la nivel global al informației agricole.

NOTĂ: Activitățile Proiectului FAO finanțat de GEF sunt structurate în trei componente de bază: (i) crearea unui mediu favorabil pentru managementul integrat al resurselor naturale (MIRN) în Moldova la nivel național și local; (ii) restabilirea productivității și rezilienței terenurilor productive prin managementul integrat al resurselor naturale; și (iii) asigurarea însușirii și împărtășirii experienței prin monitorizarea și evaluarea eficace a Proiectului, și management adaptiv.



PREVIZIUNI PENTRU PIATA MONDIALĂ A ALIMENTELOR ANUL 2022

Previziunile pentru anul 2022, emise de OECD și FAO, indică faptul că cererea mondială de produse agricole rămâne susținută în țările emergente și mai puțin în țările dezvoltate. Oferta nu va evolua în același ritm cu cererea, ci mult mai lent.

Pe perioada a mai mulți ani, dezechilibrele de pe piață produselor agricole au fost explicate prin excesul ofertei în raport cu cererea, ceea ce a făcut ca prețul să aibă o tendință de scădere. Între anii 1980 și 1990, cererea a fost mai mare decât oferta, ceea ce a făcut ca prețul să fie în creștere. Tendința de creștere s-a menținut până în 2007 - an de criză de pe urmă căruia au beneficiat producătorii de cereale și oleaginoase. Perdanții au fost crescătorii de animale și producătorii de furaje.

După șase ani de la declanșarea crizei și concomitent cu prețurile produselor agricole în creștere, foarte mulți se întreabă cât va continua această tendință. OECD și FAO invită la reflecții pe această temă, în funcție de evoluția cererii mondiale. Acest indicator macroeconomic este considerat a fi motorul dinamicii piețelor agricole.

Dezbaterile se concentrează pe creșterea prețurilor pe termen mediu și lung. Conform celor două organizații, prețul produselor agricole pe termen scurt are o tendință de scădere, că urmare a producțiilor bune care au dus la reconstituirea stocurilor mondiale. Scăderea prețului a început în prima luna din 2013, însă situația rămâne provizorie, așteptându-se noi turbulențe pe piețele internaționale.

PREȚUL RIDICAT PENTRU FURAJE VA CONDIȚIONA PREȚURI RIDICATE ÎN ZOOTEHNIE

Prețul produselor va rămâne ridicat în zootehnie, că urmare a prețului ridicat cu furajele, ceea ce a dus la o contracție a șeptelului mondial. Pe termen lung se estimează că prețul produselor agricole va fi în creștere, iar volatilitatea prețurilor se va menține până în 2022.

Dezechilibrul dintre oferta și cerere, la nivel mondial, va reprezenta cauza evoluției prețurilor. Pentru perioada în discuție, ritmul de creștere al ofertei mondiale de produse agricole este destul de lent și insuficient de mare, mai ales în țările emergente.

Dacă producția agricolă este în continuare scăzută, acest lucru se datorează costului ridicat al energiei, care duce la un cost mare de producție pe care îl suportă agricultorii. Un factor limitativ este și plafonarea randamentului din anumite regiuni ale lumii, precum și diminuarea suprafețelor cultivate la nivel mondial.

CHINA ACHIZIȚIONEAZĂ TERENURI AGRICOLE ÎN ȚĂRILE CARE AU EXCEDENT

Se estimează că prețul grâului la orizontul anului 2022 va fi în jur de 275 dolari/t, iar prețul orezului de 470 dolari/t. O cauză a creșterii prețurilor pe termen lung este faptul că investițiile sunt insuficiente.

OECD și FAO scot în evidență consumul de produse agricole, care reprezintă principalul motor al pieței. Țările emergente au un consum în creștere că urmare a presiunii exercitate de creșterea demografică, de evoluția nivelului vieții, de formarea clasei mijlocii, precum și un sistem nutrițional aflat în schimbare.

Se urmărește cu mare interes evoluția cererii din China. Producția agricolă din această țară nu poate răspunde cererii interne, ceea ce va obliga autoritățile să apeleze la importuri și să acorde sume importante pentru investiții în acest sector, să se îndrepte spre

achiziționarea de terenuri agricole în țările care au excedent.

Recentele volatilități ale prețului au consecințe importante. Variația rapidă a prețurilor materiilor prime au repercusiuni imediate asupra veniturilor și bunăstării agricultorilor. O bulă speculativă a fost identificată pe piață grâului prin interesul manifestat de cumpărătorii din afară sistemului.

Eforturile trebuie să fie îndreptate către identificarea și lupta împotriva bulelor de preț. Piața mondială a orezului este destul de "strânsă", producătorii și exportatorii importanți gestionează piețele lor interne prin controlul exporturilor și stocurile tampon. O coordonare a politicii comerciale internaționale în timp de criză poate reduce volatilitatea prețurilor.

Informațiile referitoare la materiile prime pot duce la diminuarea efectelor produse de fondurile speculative. Cerealele și oleaginoasele fac obiectul bulelor speculative. Însă carnea, fructele, fructele de mare și băuturile nu fac obiectul bulelor speculative, ținând cont de comportamentul consumatorilor.

TENDINȚELE CARE TRANSFORMĂ PIATA ALIMENTARĂ MONDIALĂ

Piața alimentară mondială se transformă sub influența a șase tendințe concomitente: conștientizarea riscurilor alimentare, creșterea gradului de sofisticare a consumatorilor, revoluția digitală, dezechilibrul dintre cerere și ofertă, volatilitatea tot mai mare a produselor agricole de bază și globalizarea.

Sensibilitatea și atenția consumatorilor cu privire la riscurile alimentare este în creștere, pe fondul răspândirii pe scară tot mai largă a informațiilor, inclusiv cele privitoare la diagnosticile medicale și bolile de nutriție. O asemenea informare a dus și la răspândirea așa-numitelor alimente medicale, adică produsele ce vin în întâmpinarea unor probleme de sănătate obiective ale consumatorului. Grație testelor de screening și tehnicilor ce permit diagnosticarea cu costuri reduse, persoanele care suferă de



astfel de probleme, cum ar fi intoleranțele alimentare, pot să descopere cu ușurință natura problemei și să adopte o alimentație corespunzătoare.

Un bun exemplu ar fi produsele fără gluten, a căror dezvoltare și diversificare nu indică un număr crescut de persoane suferinde, ci un număr din ce în ce mai mare de persoane care și-au identificat intoleranța la gluten și s-au îndreptat spre produse care nu conțin această substanță. Boala celiacă nu este singura care a determinat o schimbare a obiceiurilor de consum. Diabetul, afecțiunile cardiace, obezitatea etc. au atras atenția consumatorilor asupra riscurilor alimentare. Cadrele de reglementare din ce în ce mai riguroase din multe țări ale lumii, care au inclus printre criterii nu doar pesticidele și conservanții, ci și calitatea, originea și trasabilitatea produselor, contribuie și ele la importanța în creștere pe care consumatorii o acordă siguranței și sănătății alimentației.

CREȘTEREA GRADULUI DE SOFISTICARE A CONSUMATORILOR: NEVOILE EVOLUEAZĂ ȘI SE CONSOLIDEAZĂ MODELE DE CONSUM DIN CE ÎN CE MAI POLARIZATE

Mediul digital asigură accesibilitatea informației despre nutriție și deschiderea spre culturi culinare diverse, ceea ce influențează gradul de sofisticare al consumatorilor, atât din punct de vedere al capacității de a evalua produsele, cât și din punct de vedere al așteptărilor de la un produs. Astfel, consumatorii sunt din ce în ce mai interesați nu doar de gustul, valorile nutriționale și igiena produsului, ci integrează în ansamblul nevoilor calitatea și sustenabilitatea procesului de producție, cerând produse din ce în ce mai sănătoase, sigure și nutritive, obținute cu respect față de mediu și animale.

Consumatorul român, spre exemplu, acordă importanță sporită originii locale (românești) a produselor. Conform unui studiu recent, peste jumătate dintre români sunt dispuși la eforturi suplimentare (spre exemplu o deplasare mai lungă) pentru a achiziționa produse românești. Pe de altă parte, odată acoperită nevoia de bază, consumatorul dorește ca aceasta să fie satisfăcută într-o manieră din ce în ce mai evoluată. Un exemplu ar fi categoria „iaurt”, care exista anterior în variantele normal, lejer și cu fructe, și astăzi a evoluat spre nenumărate variante, de la cel dietetic, la cel probiotic, îmbunătățit, de băut, etnic (de ex. grecesc) etc.

Evoluția stilului de viață joacă și ea un rol fundamental în transformarea nevoilor. Dacă pe de o parte consumul de mese de prânz rapide este din ce în ce mai prezent în cursa contra cronometru din ziua de muncă, reversul este o extindere a timpului petrecut acasă, unde se produce o redescoperire a tradițiilor culinare. Nu întâmplător, online și la televizor, se remarcă o proliferare a

spațiilor și emisiunilor dedicate acestui subiect: a ști să gătești e la modă. Provoacarea pentru branduri, atât cele cosmopolite cât și cele tradiționale, este cum să capitalizezi pe această tendință.

REVOLUȚIA DIGITALĂ: APAR NOI MODURI DE ORGANIZARE A FILIEREI ALIMENTARE ȘI DE ATINGERE A CONSUMATORULUI FINAL

Al treilea factor este revoluția digitală. Dincolo de big data, adică culegerea și analiza unor date ample despre consumator, care determină modul optim pentru a ajunge la el și a se adresa, revoluția digitală modelează întregul lanț valoric, spre exemplu distribuția.

PIAȚA GLOBALĂ A ALIMENTELOR ECOLOGICE A AJUNS LA 90 MILIARDE DE EURO

Hrana sănătoasă a devenit tot mai căutată de către consumatorii din întreaga lume. În condițiile unei dezvoltări tot mai rapide a pieței de produse organice și a terenurilor cultivate organic, piața globală a alimentelor ecologice a ajuns la aproximativ 90 miliarde de euro în 2017, conform companiei de cercetare Ecovia Intelligence. Comparativ cu anul 2000, când piața produselor organice reprezenta mai puțin de 16 miliarde aceasta a înregistrat o dezvoltare foarte rapidă. Cea mai mare piață pentru alimentele ecologice o reprezintă Statele Unite cu 40 de miliarde de euro, urmată de statele europene precum Germania cu 10 miliarde euro și Franța cu 7,9 miliarde euro, dar și de China cu 7,6 miliarde de euro.

În ceea ce privește vânzarea de alimente ecologice, consumul acestora este strâns legat de nivelul economic al statului respectiv. În 2017 elvețienii au cheltuit cel mai mult 288 de euro pe cap de locuitor în 2017, în timp ce Danemarca a avut cea mai mare cotă de piață ecologică, 13,3% din piața alimentară totală. Cea de-a 20-a ediție a studiului "Lumea agriculturii ecologice" publicată de FiBL și IFOAM - Organics International arată o continuare clară a tendinței de creștere a numărului de terenuri agricole ecologice concomitent cu cererea tot mai mare a produselor organice înregistrată în ultimii ani. Cercetarea a fost realizată utilizând date din 181 de țări din întreaga lume. Numărul total de terenuri agricole cultivate organic a crescut în 2017 cu 20% față de anul precedent, fiind totodată și cea mai mare creștere de până acum.

"Această publicație demonstrează, de asemenea, contribuția agriculturii ecologice la Obiectivele Dezvoltării Durabile. Per ansamblu, anuarul arată că potențiala agricultură ecologică trebuie să contribuie la un viitor sustenabil", a declarat profesorul Urs Niggli, directorul FiBL și Louise Luttkholt, IFOAM - Director Executiv Internațional Organics.

APROAPE TREI MILIOANE DE PRODUCĂTORI DIN ÎNTREAGA LUME

Dacă în anul 1999 erau doar 200 000 de producători certificați ecologic, numărul acestora a ajuns în 2017 la aproximativ 2,9 milioane la nivel mondial. Ceea ce înseamnă și o creștere semnificativă cu 5% față de anul precedent. Țările cu cel mai mare număr de producători sunt India, cu 835 200, urmată pe locul doi de Uganda cu 210 352 și Mexic cu 210 000.

NUMĂRUL TERENURILOR AGRICOLE A CRESCUT CU 20%

Anul 2017 a înregistrat cea mai mare creștere a suprafeței agricole cultivate organic de până acum. Numărul total de terenuri agricole cultivate în regim ecologic era la sfârșitul lui 2017 de 69,8 milioane de hectare, adică mai mult cu 20% față de 2016. Țara cu cea mai mare suprafață agricolă ecologică este Australia cu 35,6 milioane hectare, urmată de Argentina 3,4 milioane de hectare și China 3 milioane de hectare. Datorită creșterii mari a suprafeței în Australia, jumătate din suprafața agricolă ecologică globală este acum în Oceania (35,9 milioane de hectare). Această tendință de creștere a terenurilor agricole ecologice poate fi observată și în Europa care are în prezent cea de-a doua mare suprafață 21%, reprezentând 14,6 milioane de hectare.



România a înregistrat o creștere cu 14,2 % în 2017.

În prezent, țările cu cea mai mare pondere organică din totalul terenurilor agricole sunt Liechtenstein (37,9%), urmat pe locul doi de Samoa (37,6%) și pe trei de Austria (24%). În timp ce în România, terenurile agricole ecologice reprezintă 2% din totalul suprafeței agricole.

DATE STATISTICE PENTRU RAMURA ZOOTEHNICĂ A UNIUNII EUROPENE

Datele furnizate de către Eurostat indică că România se află pe locul cinci în UE în domeniul zootehniei, și pe locul doi, după Spania, în privința numărului de oi. Creșterea porcilor, mult subdimensionată față de obiceiurile de consum ale populației.

Majoritatea efectivelor de animale din UE sunt crescute în doar câteva state membre, de regulă în cele mari:

- cu peste 10 milioane de capete, România produce anual peste 15% din carnea de oaie din Uniune, fiind depășită doar de Spania;
- la producția de carne de capră România este depășită de Grecia;
- Spania a înregistrat 22% din numărul de porcine, fiind urmată de Germania (18%);
- Franța produce 24% din carnea de vită.

Pe total, sectorul zootehnic din România se află pe locul cinci din UE, după ieșirea Marii Britanii.

Datele Eurostat arată că Uniunea Europeană are o populație substanțială de animale: în decembrie 2019 erau 143 de milioane de porci, 77 de milioane de bovine, 62 de milioane de ovine și 12 milioane de capre.

Între 2010 și 2019 au existat fluctuații ale populației din cele patru categorii principale de animale crescute pentru consum, dar în ultimii trei ani sectorul zootehnic la nivelul Uniunii a scăzut pe toate categoriile.

UNIUNEA EUROPEANĂ: ESTE NECESARĂ SPRIJINIREA SECTOARELOR TURISMULUI ȘI CULTURII PENTRU A SE PREGĂTI PENTRU REDESCHIDEREA LOR ÎN CONDIȚII DE SIGURANȚĂ

"În sectorul turismului și al ospitalității, Comisia Europeană a solicitat Organizației de Standardizare, CEN, să creeze, în cooperare cu industria și cu statele membre, un sigiliu sanitar voluntar care să fie utilizat de unitățile din domeniu. Acesta va fi disponibil până la debutul verii", se arată într-un comunicat de presă al Comisiei Europene din 17 martie curent.

Comisia va promova siturile patrimoniului cultural al UE și itinerariile culturale ale UE, precum și evenimentele și festivalurile culturale, prin intermediul unei campanii a UE pe platformele de comunicare socială care să vizeze turismul cultural sustenabil. Noile inițiative vor fi susținute atunci când condițiile vor permite prin Erasmus+ și acțiunea sa DiscoverEU pentru a promova descoperirea de către tineri a patrimoniului cultural european prin intermediul deplasărilor pe calea ferată, în timpul și după Anul european al căilor ferate.

ETAPELE URMĂTOARE

Următoarele luni ale pandemiei de COVID-19 vor necesita acțiuni decisive pentru a asigura o redeschidere sustenabilă și în condiții de siguranță a societăților și economiilor noastre. Sunt necesare acțiuni coordonate la toate nivelurile pentru a asigura faptul că următoarele etape sunt cât mai eficiente cu puțință în reducerea impactului noului coronavirus, sprijinind cetățenii și întreprinderile și permițând societăților noastre să revină la o situație mai normală. UE a instituit un plan european de pregătire în domeniul bioapărării, intitulat „Incubatorul HERA”, împotriva variantelor virusului care cauzează COVID-19, pentru a reuni cercetători, companii din domeniul biotehnologiei, producători, autorități de reglementare și autorități publice cu scopul de a monitoriza variantele, a face schimb de date și a coopera în ceea ce privește adaptarea vaccinurilor. Pe termen lung, UE trebuie, de asemenea, să instituie un cadru mai solid vizând reziliența și pregătirea pentru posibile viitoare pandemii.



MECANISMUL UE DE PARTAJARE A VACCINURILOR

O cale sustenabilă de ieșire din criza cauzată de pandemia de COVID-19 în UE depinde de progresele înregistrate la nivel mondial. Nicio țară sau regiune din lume nu va fi liberă de COVID-19 decât în măsura în care transmiterea bolii va fi stăpânită la nivel mondial. UE și statele sale membre sunt lideri ai investițiilor în mecanismul global COVAX și sunt pe cale să stabilească o abordare europeană coordonată a partajării vaccinurilor prin instituirea unui mecanism al UE de partajare a vaccinurilor pentru a ajuta țările partenere să își aducă contribuția la învingerea pandemiei. Abordarea europeană a partajării de vaccinuri va ajuta țările vecine și partenere să își aducă contribuția la învingerea pandemiei și este complementară investițiilor UE în valoare de 2,2 miliarde EUR efectuate de Echipa Europa (Comisia, statele membre și BEI) în COVAX.

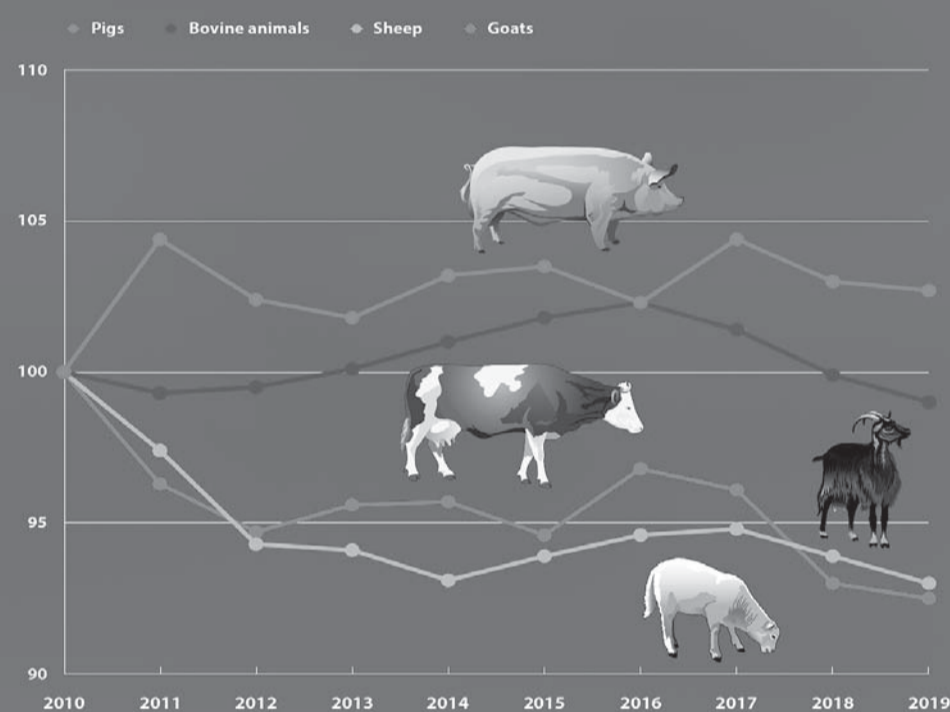
El face deja obiectul unor propuneri privind o Uniune Europeană a sănătății.

Parlamentul European și Consiliul ar trebui să accelereze discuțiile, să ajungă la un acord cu privire la propunerea vizând adevărta electronică verde și să convină asupra unei abordări care să permită o redeschidere în condiții de siguranță și bazată pe un cadru științific solid. Comisia Europeană va continua să sprijine accelerarea producției de vaccinuri și să caute soluții tehnice pentru a spori interoperabilitatea sistemelor naționale de schimb de date. Statele membre ar trebui să accelereze programele de vaccinare, să asigure faptul că restricțiile temporare sunt proporționale și nediscriminatorii, să desemneze puncte de contact care să colaboreze în domeniul supravegherii apelor reziduale și să raporteze cu privire la eforturile depuse, precum și să lanseze implementarea tehnică a adevărta electronice verzi în vederea adoptării rapide a propunerii.

În iunie 2021, la cererea Consiliului European, Comisia Europeană va publica un document privind învățăminteles desprinse de pe urma pandemiei și calea către un viitor mai rezilient.

Livestock population, EU, 2010-2019

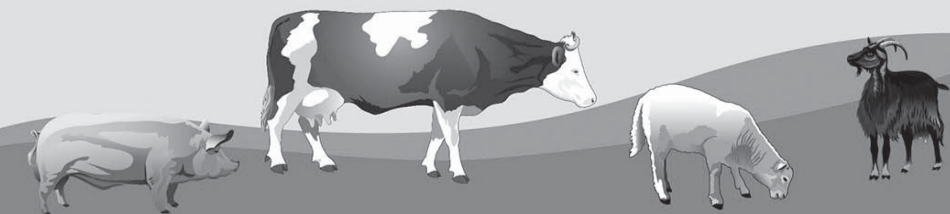
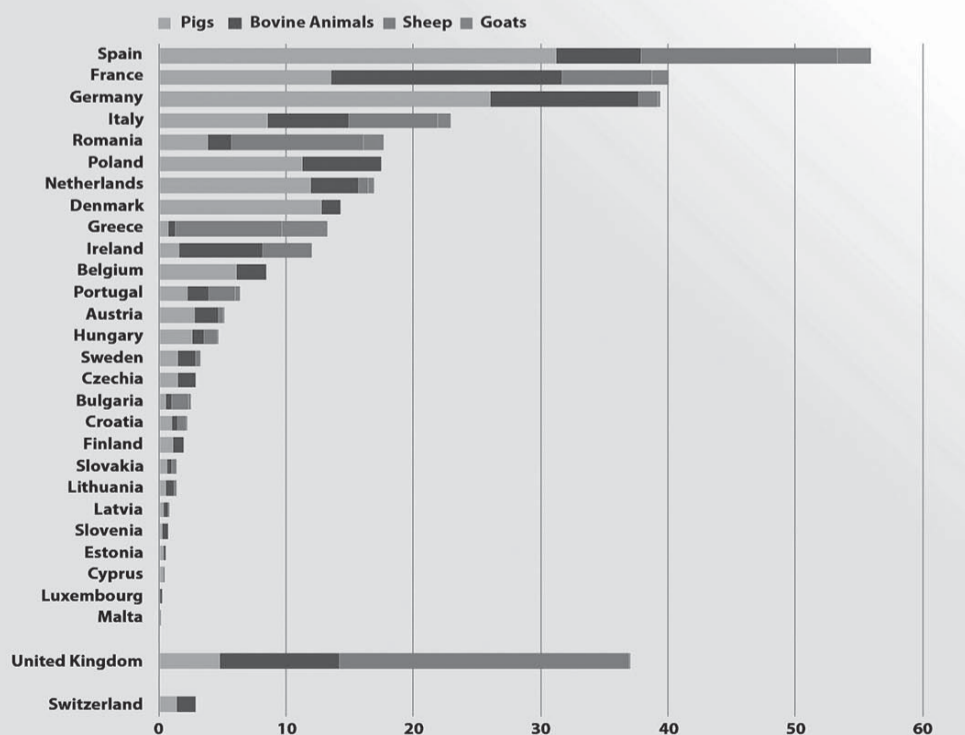
(Index 2010=100 based on heads)



The EU aggregates for sheep/goats are derived from the available time series, which cover the Member States whose sheep/goat populations are significant. They cover respectively 98% and 96% of the EU total numbers (2015).

Livestock population, 2019

(million heads)



The EU aggregates for sheep/goats are derived from the available time series, which cover the Member States whose sheep/goat populations are significant. They cover respectively 98% and 96% of the EU total numbers (2015).



PRODUCĂTORII DE CARTOFI DIN MOLDOVA ANTICIPEAZĂ O DEZINDUSTRIALIZARE CONTINUĂ A RAMURII



Potrivit specialiștilor Asociației Cultivatorilor de Cartofi din Republica Moldova, pentru semănatul cartofilor în 2021, comercianții-importatori au importat în țară semințe de elită ale acestei culturi agricole cu aproximativ 30-35% mai puțin decât necesarul pentru semănat din anul precedent. Reprezentanții asociației consideră că acest fapt nu va implica neapărat o reducere a suprafeței sub cartofi în 2021, ci va afecta structura producției din ramură.

Anterior, EastFruit a raportat că în 2020 plantațiile de cartofi din țară au crescut cu 27% - până la 23 mii hectare, iar producția de

cartofi s-a ridicat la 171 mii tone - cu 3,3% mai puțin decât în 2019.

Timp de mulți ani, cel puțin trei sferturi din cartoful comercial cultivat în Moldova a fost concentrat în gospodăriile și fermele mici. Cu toate acestea, într-o serie de regiuni (Nordul și Estul țării) există puține ferme mari de legume care cultivă cartofi și rădăcinoase pe suprafețe de zeci de hectare. În ultimii cinci ani, numărul acestor întreprinderi a scăzut constant din cauza problemelor comerciale (importuri intensive în absența exporturilor) și a problemelor tehnologice (lipsa apei și a forței de muncă, mecanizarea slabă și infrastructura post-recoltare ne-

corespunzătoare). În acest context, reducerea importurilor de semințe de înaltă calitate pentru sezonul 2021 reprezintă un alt factor negativ.

În același timp, este posibil că anul trecut gospodăriile și fermele mici să fi depozitat mai multe semințe, din propria producție. Și, având în vedere condițiile meteorologice bune din primul trimestru al acestui an, precum și actualitatea strategiei de asigurare cu produse alimentare de bază cu forțe proprii în timpul pandemiei, ne putem aștepta ca suprafețele cultivate sub cartofi să rămână la nivelul anului trecut, sau, în cel mai rău caz, să fie puțin mai mici.

PRODUCĂTORII DE NUCI SPERĂ SĂ CREASCĂ PRODUCȚIA ÎN 2021

Conducătorii întreprinderilor producătoare de nuci sunt mulțumiți de starea livezilor de nuci: au iernat bine chiar și plantațiile de soiuri sensibile la îngheț, curățarea pomilor are loc în condiții meteorologice confortabile, ramurile copacilor sunt umede și grele. Umiditatea din sol pentru culturile de nuci în majoritatea regiunilor țării, potrivit experților Uniunii Asociațiilor Producătorilor de Culturi Nucifere din Republica Moldova (UAPCN), ar putea fi suficientă până la jumătatea lunii iunie. În același timp, precipitații sunt prezise până în ultimele zile ale lunii curente. Producătorii de nuci speră, de asemenea, la condiții meteorologice favorabile în timpul procesului de

polenizare. Ținând cont de toți acești factori încurajatori, administrația sindicatului filial se așteaptă ca anul acesta recolta nucilor să se situeze în intervalul 24-28 mii tone (în coajă). Adică să nu fie mai mică decât nivelul mediu din ultimii cinci ani.

În 2020, conform unei estimări preliminare a Consiliului internațional pentru nuci și fructe uscate INC, producția de nuci (în coajă) s-a ridicat la aproximativ 14 mii tone. Reprezentanții UAPCN cred că „în procesul de calcule finale, estimarea producției va crește la 15-16 mii tone”. Cu toate acestea, este un volum cu 50-60% mai mic decât nivelul anului precedent. Organizația INC a remarcat nivelul maxim de

producție de nuci în coajă în Moldova în 2017, atunci când s-au obținut aproximativ 43 mii tone.

Reprezentanții UAPCN consideră că anul acesta, ca și cel trecut, cel mai probabil vom avea un nivel scăzut al productivității nucilor în centurile și fâșiile forestiere, slab întreținute, de-a lungul drumurilor. Cu toate acestea, există motive pentru a spera la un randament bun în livezile de nuci (chiar și cele de tip extensiv) și în livezile tinere intensive care intră în perioada completă de rodire.

Conform estimărilor experților, suprafața totală a livezilor de nuc din Moldova este de aproximativ 17 mii de hectare.



PREȚURILE PENTRU FRUCTE ȘI POMUȘOARE AU CRESCUT ÎN MOLDOVA ÎN 2020, ÎN TIMP CE PREȚURILE PENTRU CARTOFI ȘI LEGUME AU SCĂZUT

Potrivit Biroului Național de Statistică (BNS) al Moldovei, în 2020, comparativ cu nivelul anului precedent, prețurile de vânzare cu ridicata de la producătorii (întreprinderi agricole și ferme care prelucrează 50 de hectare sau mai mult) de fructe, pomușoare și struguri au crescut cu aproximativ 48%, iar la cartofi și legume au scăzut cu aproape 19%, respectiv 9%.

Specialiștii asociațiilor producătorilor agricoli consideră că principalul motiv al creșterii semnificative a prețurilor la fructe și struguri este cererea mare de produse de la comercianții exportatori. La rândul lor, ei și-au construit strategia de cumpărare ținând cont de doi factori de bază.

Primul factor ține de scăderea roadei pentru aproape toate tipurile de fructe, pomușoare, struguri și nuci. Conform statisticilor pentru 2020, recolta medie a ramurii a scăzut cu aproximativ 21% (pe segmentul strugurilor - cu aproape 28%). În același timp, în 2019, Moldova a exportat cea mai mare cantitate de mere (peste 257 mii tone) și prune (peste 61 mii tone) din ultimul deceniu, precum și al doilea cel mai mare volum de struguri de masă pe parcursul ultimilor zece ani (peste 62 mii de

tone). Evident, comercianții locali sperau să nu reducă prea mult dinamica exportului chiar și într-un an cu roadă mai mică și erau predispuși să plătească mai mult pentru produsele cumpărate de la fermieri.

Al doilea factor important este



nivelul relativ ridicat al prețurilor cu ridicata la fructe și pomușoare în 2019 (conform statisticilor, acestea au crescut cu 17% față de nivelul anului precedent, pe ramură, per ansamblu, singura excepție fiind atestată la prețul pentru struguri - minus 5%).

În consecință, pentru a menține volumele și ritmul ridicat al achizițiilor de fructe și legume, comercianții și-au asumat un risc - au optat pentru o creștere a prețurilor de achiziție pentru mărfurile pentru piața de produse proaspete. Potrivit majorității operatorilor de

așteptată de către mulți reprezentanți ai organizațiilor de fermieri. Principalul motiv este că sectorul legumicol din Moldova funcționează exclusiv pentru piața internă, a cărei conjunctură este caracterizată de o volatilitate ridicată. În 2019, comparativ cu anul precedent, prețurile producătorilor agricoli, potrivit BNS, pentru cartofi au crescut cu aproape 32%, iar legumele, în general, au crescut în preț, în comerțul cu ridicata, cu aproape 13%. La începutul anului 2020, sub influența acestui factor, precum și grație „strategiei de autosuficiență” a gospodăriilor cu alimente de bază în pandemie, suprafața sub cartofi din țară a crescut la 22,9 mii de hectare (+ 27,3%), iar pentru legume în sol deschis - până la 39,6 mii hectare (+ 8,2%).

Trebuie remarcat faptul că, potrivit estimărilor statistice, peste 89% din cartofi și 82% din legume au fost cultivate în gospodăriile și în fermele mici. Evaluarea producției de produse agricole în acestea se realizează selectiv (spre deosebire de întreprinderile agricole care permanent prezintă rapoarte către departamentul de statistică). De aici, se poate presupune că veridicitatea datelor statistice privind activitatea fermelor mici și a gospodăriilor este relativ scăzută.

Este posibil, așadar, ca amploarea cultivării legumelor și cartofilor în sectorul individual să difere semnificativ față de datele oficiale.

Conform estimărilor BNS, în 2020, Moldova a produs 171 mii tone de cartofi și 225 mii tone de legume - cu 3,3% și 12,2% mai puțin decât în 2019 (177 mii tone și respectiv 307 mii tone). Din cauza înghețurilor târzii de primăvară și a secetei de vară, randamentul a scăzut destul de semnificativ: cartofii - cu o medie de 22%, legumele - cu 44%.

Cum putem explica declinul statistic semnificativ al prețurilor cu ridicata la cartofi și legume? Operatorii pieței de fructe și legume subliniază două motive principale în acest sens. Primul ține de importurile mari a acestor produse pe piața moldovenească, care nu au scăzut de mulți ani. În același timp, dificultățile logistice ale aprovizionării transfrontaliere în legătură cu blocarea din cauza crizei pandemice, observată la sfârșitul primăverii - începutul verii, nu au schimbat starea de fapt stabilită. Al doilea motiv ține de scăderea cererii interne de legume de bază (în principal rădăcinoase) din cauza scăderii puterii de cumpărare a populației, precum și scăderii achizițiilor prin licitații de stat, instituții sociale și HoReCa.



PRODUCĂTORII DE FRUCTE ȘI LEGUME CER AUTORITĂȚILOR SĂ SUBVENȚIONEZE NOI SOIURI DE FRUCTE ȘI STRUGURI

În Moldova, în 2018, a fost adoptată o lege care prevede recunoașterea la nivel național a catalogului de soiuri de plante în vigoare în Uniunea Europeană. Cu toate acestea, cu abateri de la această lege, ministerele și departamentele de ramură nu au făcut încă modificări la o serie de reglementări, care să asigure aplicarea practică a acestui catalog.



Până în prezent, spre exemplu, nu au fost adaptate reglementările pentru distribuția fondurilor din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural. Din această cauză, pomicultorii și viticultorii sunt constrânși să abandoneze înființarea plantațiilor bazate pe noi soiuri, care nu sunt incluse în registrul de stat autorizat al soiurilor, fie să caute o modalitate de a ocoli restricțiile actuale. Precum, de exemplu, să fie importat material săditor și să fie înregistrat (în dosarul pentru subvenții) sub o altă denumire – a acelor soiuri care sunt autorizate oficial pentru cultivare în Moldova.

Cadrul de reglementare existent permite înregistrarea temporară a soiurilor noi și permite fermierilor să cumpere oficial pe piețele externe și interne doar o cantitate limitată de material săditor a soiurilor neautorizate – pentru testarea producției pe suprafețe de până la 5

hectare. În același timp, pe de o parte, producătorii agricoli întâmpină dificultăți în achiziționarea puieților de la autori pentru înființarea unor plantații atât de mici. Pe de altă parte, acei agricultori care își asumă toate riscurile agro-tehnologice și economice în procesul de creștere a noilor soiuri de culturi perene pentru Moldova, se confruntă, de asemenea, cu diferite probleme atunci când primesc compensații din fondul de stat pentru subvenționarea agriculturii.

Anul trecut, bunăoară, pomicultorii s-au confruntat cu refuzuri din partea departamentelor autorizate cu privire la cererile de subvenții pentru noi plantații de piersici din soiurile plate (smochine), care nu sunt incluse în registrul de stat actual. În plus, asociațiile cultivatorilor de fructe nu au luat o decizie pozitivă cu privire la propunerea de a include în registrul de stat,

de exemplu, a trei soiuri de struguri de masă fără semințe, promițătoare din punct de vedere comercial, și care au fost testate de mai mulți ani de către unele gospodării producătoare de struguri de masă.

Potrivit experților asociațiilor producătorilor de fructe și legume, împărțite de cei mai mari producători agricoli, sistemul de stat depășit și birocratic de testare a soiurilor reduce considerabil competitivitatea producătorilor pentru export din Moldova. Pe piața mondială de fructe și pomsușoare, preferințele pentru soiurile de fructe se schimbă rapid – de la cinci la șapte ani. Dacă se pierd trei sau patru ani în testări practice, în condițiile Moldovei, a soiurilor care au câștigat popularitate la nivel mondial și sunt cultivate cu succes în țările vecine, atunci va fi extrem de dificil să ținem pasul în ritmul pieței.

OPINIE: ÎN MOLDOVA, SEZONUL 2021 VA FI DIFICIL PENTRU VÂNZAREA DE POMUȘOARE

Începând cu a doua săptămână a lunii martie, în comerțul cu amănuntul din Moldova a început comercializarea de căpșuni. Fructele importate (în majoritate grecești) au apărut simultan în lanțurile de supermarketuri și în magazinele mici, de cartier. Calitatea caracteristicilor organoleptice ale căpșunilor sunt destul de bune. Prețul cu amănuntul este de aproximativ 100-110 lei / kg (5,71-6,28 dolari / kg), adică, de fapt, de două ori mai mic decât anul trecut în aceeași lună, iar retailerii cu ridicata achiziționează, pentru import, căpșuni cu aproxi-

mativ 25-30% mai ieftin decât la începutul sezonului 2020. La jumătatea lunii martie, judecând după monitorizarea EastFruit, prețurile cu ridicata pentru căpșunile importate în Moldova sunt de aproximativ 70-75 lei / kg (4,0-4,2 dolari / kg).

Această stare de fapt, cu o lună și jumătate înainte de începerea vânzării de căpșuni locale, i-a alarmat pe fermierii moldoveni. Asociația "Pomsușoarele Moldovei" asociază scăderea prețurilor pentru pomsușoarele europene timpurii cu amenințarea (undevea deja un fapt

împlinit) a unui alt blocaj din cauza crizei pandemice, însoțită de o scădere a cererii de produse proaspete (pomsușoare) de la HoReCa și, respectiv, consumatorii finali. Având în vedere acest lucru, în noul sezon poate fi atestată o ofertă excesivă și prețuri mai mici, de stimulare a cumpărătorilor.

La rândul lor, producătorii moldoveni de pomsușoare, potrivit Asociației "Pomsușoarele Moldovei", nu vor putea stabili prețuri pentru produsele lor semnificativ mai mari (cu 7-10%) decât prețurile pentru produsele similare importate. În plus, în situația unei reduceri semnificative a vânzării cu amănuntul, aceștia anticipează o scădere a disciplinei în domeniul onorării obligațiilor contractuale de către comercianții cu amănuntul, la respectarea termenilor de efectuare a plății pentru bunurile livrate. Anul trecut, întârzierea de luni de zile a plăților a fost o problemă extrem de dureroasă pentru fermierii care produc pomsușoare, fructe și legume.



PREȚURILE SĂPTĂMÂNIALE ANGRO LA PRODUȚIA HORTICOLĂ

(25.03.2021)

Denumirea produsului	Prețurile producătorului, MDL/KG		
	minim	maxim	mediu
FRUCTE ȘI POMUȘOARE			
Mere Golden Delicious	10.00	11.00	10.00
Mere Idared	10.00	11.00	10.00
Mere Jonagold	11.00	12.00	11.00
Mere Reinette Simirenko	8.00	9.50	9.00
Mere Gala	10.00	11.00	10.50
Mere Grany Smith	11.00	12.00	11.00
Mere Fuji	12.00	13.00	12.50
Mere timpurii	-	-	-
Mere, alte soiuri	10.00	11.00	10.00
Pere Conference	22.00	23.00	22.00
Alte soiuri de pere	12.00	14.00	13.00
Struguri de masă (albi)	13.00	15.00	13.00
Struguri de masă (roșii)	-	-	-
Struguri negri	12.00	13.00	12.00
Struguri Moldova	11.00	13.00	12.00
Struguri Kismis	-	-	-
Caise	-	-	-
Prune	10.00	11.00	10.00
Piersici	-	-	-
Portocale	18.00	20.00	19.00
Mandarine	19.00	20.00	19.00
Banane (galbene)	19.00	21.00	20.00
Zmeură	-	-	-
Căpșune	-	-	-
Afine (calitate superioară)	-	-	-
Afine (clasa I)	-	-	-
Mure	-	-	-
Coacăză (neagră)	-	-	-
Coacăză (roșie)	-	-	-
Cireșe (diametrul peste 26 mm)	-	-	-
Cireșe (diametrul până la 26 mm)	-	-	-
Vișine	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	-	-	-
Pepene galben (zemos)	-	-	-
LEGUME			
Cartofi (recolta anului curent)	-	-	-
Cartofi (recolta anului trecut)	3.00	4.00	3.50
Morcovi (recolta anului curent)	-	-	-
Morcovi (recolta anului trecut)	3.00	4.00	3.50
Ceapă galbenă (recolta anului curent)	-	-	-
Ceapă galbenă (recolta anului trecut)	2.50	3.00	2.75
Tomate de seră (roșii, rotunde)	18.00	19.00	18.00
Tomate de seră (roze)	29.00	30.00	29.00
Tomate de seră (roșii, cărnose)	-	-	-
Tomate de seră (soi Cherry)	30.00	32.00	30.00
Castraveți de seră (scurți, netezi)	27.00	28.00	27.00
Castraveți de seră (scurți, cu suprafața zgrunțuroasă)	30.00	31.00	30.00
Castraveți de seră (lungi, netezi)	-	-	-
Ardei dulci de seră (roșii)	38.00	40.00	38.00
Ardei dulci de seră (verzi)	27.00	27.00	27.00
Ardei dulci de seră (galbeni)	38.00	40.00	38.00
VERDEȚURI			
Pătrunjel	65.00	75.00	70.00
Mărar	70.00	75.00	70.00
Coriandru	150.00	160.00	150.00
Busuioc	300.00	310.00	300.00
NUCI ȘI FRUCTE DESHIDRATATE			
Miez de nuci	85.00	100.00	90.00
Nuci (cu coajă)	25.00	32.00	28.00
Miez de alune	150.00	160.00	150.00
Alune (cu coajă)	45.00	55.00	50.00
Miez de migdale	160.00	170.00	160.00
Migdale (cu coajă)	45.00	50.00	45.00
Caise deshidratate	-	-	-



CREȘTEREA POPULAȚIEI: PROVOCĂRE MAJORĂ A SECOLULUI XXI

Continuare din nr.2

ONU estimează că la finele secolului populația globului va avea patru miliarde de persoane în plus. Oamenii ar putea fi amenințați de foamete, războaie și epidemii. Experții nu privesc însă numai cu pesimism spre viitor. Să ne imaginăm că ne aflăm în anul 2100. Pe planeta noastră trăiesc 11,2 miliarde de oameni, cei mai mulți în megarașe. Capitala chineză ar avea o întindere mult mai mare decât în prezent, fiind complet cufundată în smog. În Lagos, în Nigeria, ți-ar trebui câteva zile să străbați, prin traficul infernal, orașul de la un capăt la altul. Cartiere întregi ar fi confruntate cu sărăcie, foamete, violențe și epidemii. Cine se dă jos din mașină se află în pericol de moarte. Un adevărat scenariu al groazei.

Săracii, și mai săraci?

Populația crește mai ales în țările aflate în curs de dezvoltare, acolo unde și astăzi oamenii abia dacă au strictul necesar traiului de zi cu zi, constată Ute Stallmeister de la fundația Populația Globală din Hanovra, avertizând: „Există pericolul ca sărăcia și foametea să ia în continuare amploare”.

Dar astfel de scenarii terifiante nu trebuie să devină neapărat realitate, e de părere Gerhard Heilig, până în 2013 responsabil, în cadrul ONU, pentru prognozele privind populația mondială. „Creșterea populației, spune el, ar putea avea și efecte pozitive asupra creșterii economice”. Dar numai în anumite condiții.

Distrugerea mediului?

Cu cât trăiesc mai mulți oameni pe pământ, cu atât mai mult consumă aceștia din resursele existente. Ute Stallmeister atrage atenția că e foarte important cum se gestionează aceste resurse: «Dacă toți oamenii ar trăi așa cum trăim noi în Germania sau cum se trăiește în SUA, atunci deja de pe acum am avea mari probleme. Dacă învățăm ceva din toate acestea, atunci și în anul 2100 oamenii ar putea trăi fericiți pe pământ”.

Dacă printr-o combinație de industrializare și creștere economică în timpul secolului XXI, media emisiilor de gaze de seră a Africii va atinge nivelul modest de astăzi al Asiei, noua populație mărită a acestui continent va adăuga în jur de nouă gigatone de GHG pe an în atmosferă. Această valoare reprezintă un sfert din actualele emisii la nivel global. Într-o lume în care ne luptăm să scădem emisiile moștenite de la o infrastructură industrială cu o evoluție inconstantă, un astfel de rezul-



mai multe alimente decât sunt necesare pentru a satisface cererea estimată.

În mod similar, perfecționarea managementului subsolului, captarea și depozitarea apei din precipitații, reciclarea apei și desalinizarea pot asigura consumul necesar în viitor.

Dr. Tim Fox este șeful structurii pentru energie și Mediu în cadrul Institutului de Inginerie Mecanică din Marea Britanie și principalul autor al raportului intitulat „Populația: O planetă, prea mulți oameni?”

În mediul urban, planificarea integrată și modelele extrem de noi ale ownership-ului comunităților oferă o cale pentru intervențiile cu succes în zonele urbane suprapopulate



ale căror condiții de locuit sunt sub standarde. O treime din populația urbană a lumii trăiește deja în condițiile dezgustătoare ale unor zone urbane suprapopulate ale căror condiții de locuit sunt sub standarde, cu un acces limitat la apă potabilă, canalizare și infrastructura energetică sau chiar total lipsită de accesul la acestea.

Soluțiile din domeniul ingineriei ar putea, de asemenea, să joace un rol cheie în abordarea amenințării creșterii nivelului mării la adresa zonelor urbane. Trei sferturi din cele mai mari orașe ale lumii se află pe coaste și unele dintre cele mai mari sunt așezate pe terenul unor delte în țările în curs de dezvoltare (precum Bangkok-ul și Shanghai-ul), unde subzistența

bazată pe terenuri va amplifica provocarea. Având în vedere perioadele lungi necesare implementării unor strategii precum realizarea infrastructurii de protecție împotriva inundațiilor, evaluarea proiectelor și a potențialelor soluții pentru așezările de coastă din întreaga lume solicită să i se acorde de urgență atenția cuvenită.

Abordările inovative ale aspectelor

financiare vor juca un rol important nu doar în cadrul abordărilor din domeniul ingineriei în privința urbanizării, ci și în cazul punerii în aplicare la nivelul comunităților a tehnologiilor pentru producerea energiei nepoluante, cum ar fi cele solare, eoliene sau micro-hidro, împreună cu centralele locale de producere a căldurii și energiei din biomasă sau deșeuri. Dacă se dorește realizarea unui nivel semnificativ de acces la energie și apă și încurajarea tehnologiilor locale sustenabile, trebuie implementate mecanisme ca împrumuturi și micro-finanțări flexibile și facile, pachete de tranziție cu „costuri zero” și noi modele de ownership personal și comunitar inovative pentru a reduce investițiile de capital.

nilor lumii care se vor transforma în regiuni temperate în urma schimbărilor climatice și ar putea genera noi îngrijorări în domeniul securității pentru țările mai norocoase.

Practica demonstrează că există în mare măsură soluții sustenabile din domeniul ingineriei pentru a răspunde multora dintre provocările anticipate generate de creșterea populației și a diminua o parte a presiunii exercitate de schimbările climatice. De pildă, prin aplicarea tehnologiilor pentru managementul energiei, cum ar fi aparatura electrocasnică inteligentă și contoarele cu tarife flexibile, alături de reducerea pierderilor printr-o mai bună izolare a clădirilor și o mai eficientă utilizare a căldurii, sunt câteva exemple de inițiative de aplicare a principiilor științifice și matematice în vederea obținerii unor rezultate practice care ar putea diminua impactul nevoii de surse mai sustenabile de energie.

Lucrul de care este nevoie este voința politică și socială de a corecta eșecurile pieței, de a oferi mecanisme de finanțare inovative și modele extrem de noi de ownership personal și comunitar și de a transfera tehnologiile nepoluante și cunoștințele practice la nivel local, pentru a obține un rezultat mai sigur.

Raportul Institutului a propus cinci obiective de dezvoltare care țin de domeniul ingineriei (EDG), ca un prim pas pe calea atingerii unui astfel de ținte. Cele cinci obiective acoperă aspectele cheie care trebuie abordate în cazul energiei, apei, alimentelor, urbanizării și finanțelor.

Mai mult decât atât, acesta solicită guvernului britanic să-și asume rolul conducător la nivel global în vederea definirii unor ținte de îndeplinit și etaloane de performanță pentru implementarea acestor EDG, urmând să le susțină la nivelul ONU, pentru a fi acceptate ca bază a unui nou cadru internațional, care să înlocuiască Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (MDG), după expirarea lor în 2015.

În sprijinul realizării acestor obiective, Institutul a recomandat, de asemenea, să fie adoptat un mecanism de instruire și secundare a inginerilor din noile țări în curs de dezvoltare, pentru a oferi consiliere în privința aplicării în plan local a tehnologiilor nepoluante și practicilor sustenabile. Într-adevăr, acesta a solicitat Departamentului pentru Dezvoltare Internațională (DFID) al guvernului britanic Marii Britanii să-și asume rolul conducător în privința realizării unui model de secundare de pionierat ca parte a preocupărilor sale în domeniul dezvoltării în regiunile aflate la mari distanțe de teritoriul european al Marii Britanii.

Pe scurt, având în vedere că mai mulți dintre noi vor trăi o perioadă mai îndelungată într-o relație de interdependență cu o planetă cu resurse finite și din ce în ce mai aglomerată, efectele creșterii populației la nivel global vor fi resimțite de toți oamenii, indiferent unde trăiesc. Consecințele nu vor cunoaște granițe. Nu este vorba despre altruism. Este vorba de crearea unui cadru pentru politici și de a implementa o modalitate de auto-apărare.



tat ar fi tragic și de neiertat, în special pentru că avem astăzi cunoștințele și tehnologiile nepoluante necesare pentru a-l evita.

Prin implementarea unor soluții din domeniul ingineriei, precum biotehnologia, creșterea mecanizării și a automatizării, reducerea suprafețelor de teren necultivat, îmbunătățirea depozitării și a distribuției și un mai bun management al apei, vor exista



SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA

DEZVOLTAREA AFACERILOR

- Elaborarea planurilor de afaceri
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea seminarelor de consultanță și formare a producătorilor agricoli în cadrul Măsurii 5 din Regulamentul de subvenționare
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

DEZVOLTAREA COOPERATIVELOR

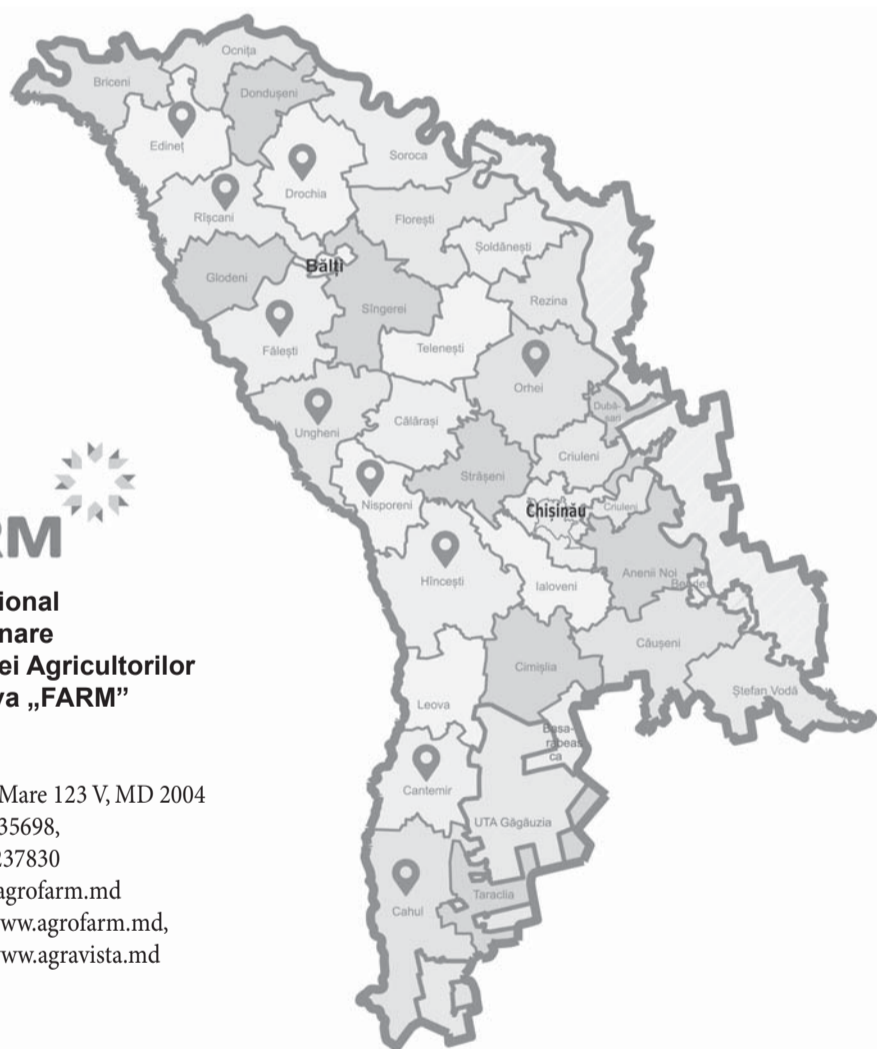
- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

SERVICII DE MARKETING

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și a cercetărilor de piață

Pentru informații suplimentare apelați oficiul național și organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova

Organizațiile Regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova



FARM

Oficiul Național
 de Coordonare
 al Federației Agricultorilor
 din Moldova „FARM”

Or. Chișinău,
 Bd. Ștefan cel Mare 123 V, MD 2004
 Tel: +373 22 235698,
 Fax: +373 22 237830
 Email: farm@agrofarm.md
 Pagina web: www.agrofarm.md,
 www.agravista.md

CANTEMIR

AO „Fermer- AGROinform”
 Str. Trandafirilor 2, et. IV, of. 408
 Tel: 0 273 2 28 53
 cantemir@agrofarm.md

CAHUL

AO „Centrul de Business din Cahul”
 Piața Independenței, 6, of. 105; MD
 Tel: 0 299 2 14 13
 cahul@agrofarm.md

NISPORENI

OO „Nis-AGROinform”
 Str. Suveranității, 2, et.3, of. 307
 Tel: 0 246 2 38 57
 nisporeni@agrofarm.md

DROCHIA

AO „AGRO-CONS”,
 Bd. Independenței, 48
 Tel: 0 252 2 70 32
 drochia@agrofarm.md

EDINEȚ

A.O. „AGROinform”
 Șos. Bucovinei, 37
 Tel: 0 246 2 43 84
 edinet@agrofarm.md

FĂLEȘTI

AO „CUTEZĂTORUL”
 Str. Ștefan cel Mare, 50, et.1, of. 126
 Tel: 0 259 2 29 51
 falesti@agrofarm.md

HÂNCEȘTI

AO „Centrul de Extensiune în Agricultură”
 Str. Mihalcea Hâncu, 123, et. 4, bir. 62
 Tel: 0 269 2 34 08
 hincesti@agrofarm.md

ORHEI

AO „ORHCONSINFO”
 str. Vasile Mahu, 141
 Tel: 0 235 24 955
 orhei@agrofarm.md

RÂȘCANI

AO „Asociația Femeilor de Afaceri
 din Sectorul Rural”
 Str. Independenței 44, of. 12
 Tel: 0 256 2 45 84
 riscani@agrofarm.md

UNGHENI

AO „Centrul Pentru Inițiativă Privată”
 Str. Națională, 7, bir.507,
 Tel: 0 236 2 34 55
 ungheni@agrofarm.md

SOROCA

„Teragronord”
 str. Ștefan cel Mare 27a/5
 Tel: 069021249
 teragronord@gmail.com
 soroca@agrofarm.md

TRANSNISTRIA

AO „Vitality”
 Tiraspol, str. Yunoști 48 of. 10, MD 3300
 068822395
 tiraspol@agrofarm.md
 ongvitality@gmail.com
 viacheslav.bezhenar@gmail.com

În paginile ziarului **Agravista** PUTEȚI PLASA ANUNȚURILE Dvs comerciale.

DORIȚI SĂ **VINDEȚI** SAU SĂ **PROCURAȚI** MATERIAL SĂDITOR, INPUTURI, TEHNICĂ SAU PRODUCȚIE AGRICOLĂ?

Doriți ca despre oferta Dvs să știe cât mai mulți fermieri, producători agricoli,

PERSOANE CU ADEVĂRAT INTERESATE DE DOMENIU?

Ziarul Agravista Vă pune la dispoziție SPAȚIU PENTRU PROMOVARE.

PUBLICUL DVS ȚINTĂ SUNT TOCMAI CITITORII NOȘTRI!

Nu ezitați să ne contactați la adresa redacției:

Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”
 Tel: (022)23 56 98; (+373)6 888 22 11 Fax: (022) 23 78 30;
 Sau la adresa de e-mail: ebalan@agrofarm.md

* **PROMOȚIE!** Anunțurile de mică publicitate
 pentru membrii Federației Agricultorilor din Moldova
 se plasează gratuit

FACEȚI UN PAS ÎNAINTE, PROMOVAȚI-VĂ AFACEREA!

**ABONAREA
2021**

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

Abonați-Vă la ziarul

ZIARUL PENTRU ȘI DESPRE
AGRICULTORI

Agravista

INDEX DE ABONARE: PM 21948
AGROMEDIAINFORM



Agravista* este publicația periodică care apare de două ori pe lună cu un tiraj de peste 3500 de exemplare. Ziarul este unul de profil agricol iar abonații Agravista sunt agricultorii, persoanele interesate de domeniu, autoritățile publice locale și naționale.

**TOATE ACESTEA LA UN PREȚ
REZONABIL DE NUMAI**

154 de lei

PENTRU UN ABONAMENT

ANUAL

Tematica materialelor o constituie problemele și realizările agriculturii din țara noastră, dar și de peste hotare.

ÎN FIECARE NUMĂR GĂSIȚI:

- ✓ *interviuri cu persoane de decizie,*
- ✓ *știri de actualitate,*
- ✓ *reportaje de la evenimente relevante pentru agricultori,*
- ✓ *istorii de succes,*
- ✓ *explicarea legislației în domeniu,*
- ✓ *anunțuri despre dezvoltare, finanțare și școlarizare pentru agricultori.*

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

ABONAMENTE LA ZIARUL NOSTRU POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

